
Документ за разглеждане в заседание

A9-0224/2022

28.7.2022

ДОКЛАД

относно положението с основните права в Европейския съюз през 2020 г.
и 2021 г.
(2021/2186(INI))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик: Хуан Фернандо Лопес Агилар

PR_INI СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	4
ПОЗИЦИЯ НА МАЛЦИНСТВОТО.....	37
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПЕТИЦИИ	38
ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	51
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	52

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно положението с основните права в Европейския съюз през 2020 г. и 2021 г.
(2021/2186(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), и по-специално член 2 от него, който гласи, че Съюзът „се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално член 2, параграф 1, член 20 и член 21 от нея,
- като взе предвид препоръка (ЕС) 2021/1534 на Комисията от 16 септември 2021 г. относно гарантирането на защитата, сигурността и овластяването на журналистите и другите медийни специалисти в Европейския съюз¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 9 декември 2021 г. „По-приобщаваща и защитена Европа: разширяване на списъка на престъпленията в Европа, за да обхване речта на омразата и престъпленията от омраза“ (COM(2021)0777),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020—2025 г.)“ (COM(2020)0152),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юни 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за правата на жертвите (2020 – 2025 г.)“ (COM(2020)0258),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 12 ноември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.“, (COM(2020)0698),
- като взе предвид своята резолюция от 11 март 2021 г. относно обявяването на ЕС за зона на свобода за ЛГБТИК лицата²,
- като взе предвид своята резолюция от 24 юни 2021 г. относно положението със сексуалното и репродуктивното здраве и правата в тази област в ЕС във връзка със здравето на жените³,

¹ ОВ L 331, 20.9.2021 г., стр. 8.

² ОВ С 474, 24.11.2021 г., стр. 140.

³ ОВ С 81, 18.2.2022 г., стр. 43.

- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2021 г. относно нарушения на правото на ЕС и на правата на ЛГБТИК гражданите в Унгария в резултат на правните промени, приети от унгарския парламент⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2021 г. относно правата на ЛГБТИК в ЕС⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2020 г. относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 18 декември 2019 г. относно публичната дискриминация и словото на омразата по отношение на ЛГБТИ лица, включително зони, забранени за ЛГБТИ лица⁷,
- като взе предвид препоръките на работната група за контрол на Frontex към своята комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, изложени в доклада на комисията от 14 юли 2021 г. относно разследването за установяване на факти във връзка с предполагаеми нарушения на основните права от страна на Frontex,
- като взеха предвид становището на Комитета на регионите от 14 октомври 2021 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020-2025 г.“⁸,
- като взе предвид разискванията в рамките на комисията по актуални въпроси към Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа, както и последващите ѝ доклади, озаглавени „Ролята на местните власти по отношение на положението и правата на ЛГБТИК лицата в Полша“ (от 17 май 2021 г.) и „Защита на ЛГБТИК лицата в контекста на все по-честите случаи на враждебна реч и дискриминация, насочени срещу ЛГБТИК лицата: ролята на местните и регионалните власти“ (от 17 юни 2021 г.),
- като взе предвид докладите на Агенцията на ЕС за основните права, и по-специално докладите за основните права за 2020 г. и 2021 г.,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 2 декември 2020 г. относно „Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС“ (COM(2020)0711),
- като взе предвид доклада на Комисията от 10 декември 2021 г., озаглавен „Защита на основните права в цифровата ера — Годишен доклад за 2021 г. относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС“ (COM(2021)0819),

---

⁴ ОВ С 99, 1.3.2022 г., стр. 218.

⁵ ОВ С 117, 11.3.2022 г., стр. 2.

⁶ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 2.

⁷ ОВ С 255, 29.6.2021 г., стр. 7.

⁸ ОВ С 61, 4.2.2022 г., стр. 36.

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид становището на комисията по петиции,
  - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0224/2022),
- А. като има предвид, че съгласно член 2 от ДЕС Европейският съюз се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства; като има предвид, че ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, трябва да бъдат спазвани от институциите на ЕС и от всяка отделна държава членка във всички техни политики; като има предвид, че Комисията, заедно с Парламента и Съвета, носи отговорност съгласно Договорите за гарантиране на зачитането на принципите на правовата държава като основна ценност на Съюза и за осигуряване на спазването и зачитането на правото, ценностите и принципите на ЕС;
- Б. като има предвид, че член 151 от ДФЕС се отнася до основните социални права като тези, залегнали в Европейската социална харта; като има предвид, че Съюзът все още не се е присъединил към Европейската конвенция за правата на човека, въпреки задължението си да стори това съгласно член 6, параграф 2 от ДЕС;
- В. като има предвид, че през 2020 г. и 2021 г. ограничителните мерки за борба с пандемията от COVID-19 засегнаха широк спектър от основни права, като например правото на свобода на движение и правото на събрания, правото на личен и семеен живот, включително защитата на личните данни, както и правото на образование, на работа и на социална сигурност; като има предвид, че пандемията изостри съществуващите предизвикателства и неравенства във всички области на живота, като засегна по-специално уязвимите групи, и предизвика увеличаване на расистките инциденти;
- Г. като има предвид, че правото на равно третиране и недискриминация е основно право, залегнало в член 2 и член 3, параграф 3 от ДЕС, членове 8, 10, 19 и 157 от ДФЕС и членове 21 и 23 от Хартата на основните права;
- Д. като има предвид, че терминът „ромско население“ обхваща всички възрастни и деца с произход на роми, кале, мануши, ловара, рисенде, бояши, домаре, калдарас и синти; като има предвид, че новото определение за ромско население е по-добро, тъй като включва дори заклеямените като цигани, без да имат съответен етнически произход, като например егюпците, ашкалите или пътуващите общности; като има предвид, че ромските общности продължават да бъдат сред най-уязвимите и потиснати групи в ЕС;
- Е. като има предвид, че здравната криза често се използваше като претекст за атакуване на малцинства, включително мигранти, хора с мигрантски произход и роми, които вече са били обект на расова и етническа дискриминация, слово на омразата и престъпления от омраза; като има предвид, че жените и децата от ромски произход, които често са подложени на множество форми на дискриминация в различни сектори, са сред най-заstraшените групи и лица в

държавите членки и в присъединяващите се държави и страните кандидатки, тъй като те са изправени пред още по-тежки пречки от ромските мъже сред населението като цяло и често живеят в бедни селски или градски райони — често неформални селища с ограничен достъп до образование, работа и здравни услуги, липса на канализация и чиста вода и по-малко очаквана продължителност на живота — ситуация, която се влоши поради пандемията от COVID-19;

- Ж. като има предвид, че на 20 май 2022 г. Комитетът на министрите на Съвета на Европа прие препоръка относно борбата с речта на омразата, която предоставя необвързващи насоки за справяне с това явление; като има предвид, че новосъздаденият експертен комитет за борба с престъпленията от омраза е натоварен със задачата да изготви проект на препоръка относно престъпленията от омраза за Комитета на министрите до края на 2023 г;
- З. като има предвид, че целенасоченото фокусиране на вниманието към правата на определени малцинствени групи в някои държави членки предизвика и създаде импулс другаде, както е видно от уронването на правата на жените и ЛГБТИК лицата; като има предвид, че това са целенасочени стратегии, търсещи отслабване на защитата на основните права на ЕС, залегнали в член 2 от ДЕС; като има предвид, че Конгресът на местните и регионалните власти на Съвета на Европа прие резолюция, в която припомня отговорността на местните власти да защитават правата на ЛГБТИК лицата и ги приканва да назначат „местен експерт по въпросите на равенството и многообразието“; като има предвид, че Комитетът на регионите представи многобройни предложения за активната роля на местните и регионалните власти в предотвратяването и защитата от дискриминация на ЛГБТИК лицата;
- И. като има предвид, че по време на ограничителните мерки във връзка с COVID-19 ЛГБТИК лицата, по-специално младите хора, бяха изложени на по-високи от средните равнища на домашно насилие и насилие, основано на пола, поради дискриминация срещу ЛГБТИК лицата; като има предвид, че ЛГБТИК лицата са по-уязвими по отношение на бездомничеството — положение, което се влоши от ограниченията на свободата на движение във връзка с COVID-19;
- Й. като има предвид, че свободата на медиите е измежду стълбовете и гаранциите за функционираща демокрация и правова държава; като има предвид, че свободата на медиите, плурализмът, независимостта и безопасността на журналистите са основни елементи на правото на свобода на изразяване и на информация и са от съществено значение за демократичното функциониране на ЕС и на неговите държави членки; като има предвид, че публичните органи следва да приемат правна и регулаторна рамка, която насърчава развитието на свободни, независими и плуралистични медии; като има предвид, че онлайн тормозът, заплахите и съдебните процеси срещу журналисти, особено разследващи, от видни политици и публични фигури, включително членове на правителството, продължават да се увеличават в някои държави членки; като има предвид, че в държавите членки са докладвани случаи на политическа намеса в медиите; като има предвид, че журналистите продължават да срещат пречки при получаването на достъп до публична информация и документи;

- К. като има предвид, че подвеждането на журналисти под наказателна отговорност за тяхната работа е особено сериозен проблем; като има предвид, че журналистите не следва да бъдат лишавани от свобода или заплашвани с присъда за лишаване от свобода за клевета; като има предвид, че държавите членки не следва да налагат наказателни санкции за медийни нарушения, освен в случаите, когато други основни права са били сериозно накърнени, и следва да гарантират, че тези санкции не се прилагат срещу журналисти по дискриминационен или произволен начин;
- Л. като има предвид, че разкритията, че няколко държави, включително държави — членки на ЕС, са използвали шпионския софтуер за наблюдение Pegasus срещу журналисти, политици и други участници, са изключително тревожни и изглежда потвърждават опасностите от злоупотребата с технологии за наблюдение с цел подкопаване на правата на човека и демокрацията;
- М. като има предвид, че подаването на сигнали за нередности е основен аспект на свободата на изразяване и че то играе съществена роля за разкриването и докладването на закононарушения, както и за укрепването на демократичната отчетност и прозрачността; като има предвид, че подаването на сигнали за нередности представлява основен източник на информация в борбата срещу организираната престъпност и в разследването, установяването и огласяването на случаи на корупция в публичния и частния сектор; като има предвид, че подходящата защита на лицата, сигнализиращи за нередности, на равнището на ЕС и на национално и на международно равнище, както и насърчаването на признаването на важната роля за обществения живот на лицата, сигнализиращи за нередности, са предпоставки за гарантиране на ефективността на тази роля;
- Н. като има предвид, че някои държави членки все още не са изпълнили всички изисквания на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги⁹, и по-специално тези относно независимостта на националния регулаторен орган на медийния пазар;
- О. като има предвид, че на 24 юни 2021 г. Парламентът прие подробна резолюция относно сексуалното и репродуктивното здраве и права, в която изложи своето виждане по този въпрос в държавите членки; като има предвид, че резолюцията признава недостатъците, приветства напредъка и прави множество предложения за гарантиране на достъп до продукти за месечния цикъл за всички жени, всеобхватно сексуално образование, съвременна контрацепция като стратегия за равенство между половете, безопасни и законни репродуктивни грижи, достъп до лечение на плодовитостта и майчинство, бременност и грижи, свързани с раждането, за всички жени;
- П. като има предвид, че съгласно проучване на Агенцията на Европейския съюз за основните права относно насилието над жени жертвите на насилие от страна на партньора съобщават на полицията за най-сериозните си инциденти само в 14 % от случаите, а две трети от жените жертви системно не съобщават за насилието на

---

⁹ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги, ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

органите или от страх, или заради липса на информация относно правата на жертвите, или поради принципното убеждение, че насилието от страна на интимния партньор е личен въпрос, който не следва да се оповестява;

- Р. като има предвид, че насилието, основано на пола, е тежко нарушение на основните права на човека и съставлява основна пречка пред постигането на равенство между половете в обществото; като има предвид, че жените и момичетата продължават да бъдат непропорционално засегнати от насилие, основано на пола, включително сексуално насилие, тормоз и генитално осакатяване, наред с други форми, както и домашно насилие и насилие от страна на интимния партньор; като има предвид, че тези актове на насилие могат да бъдат извършвани както в публичната, така и в частната сфера;
- С. като има предвид, че явлението кибернасилие, основано на пола, се увеличава, като една на всеки пет жени на възраст между 18 и 29 години съобщава за сексуален тормоз онлайн в ЕС; като има предвид, че цифровото публично пространство трябва да представлява безопасна среда за всички, включително за жените и момичетата; като има предвид, че не трябва да има безнаказаност в онлайн средата; като има предвид, че в два законодателни доклада по собствена инициатива Парламентът призова Комисията да представи предложения относно борбата с основаното на пола насилие и кибернасилието и относно добавянето на насилието, основано на пола, като нова област на престъпност, посочена в член 83, параграф 1 от ДФЕС;
- Т. като има предвид, че в много държави членки ограничителните мерки и мерките за социално дистанциране, въведени по време на пандемията от COVID-19, бяха свързани с експоненциално увеличаване на разпространението и интензитета на случаите на насилие от страна на интимния партньор, психологическо насилие, принудителен контрол и кибернасилие, както и с 60 % увеличение на броя на спешните повиквания, подадени от жертви на домашно насилие; като има предвид, че изискването за оставане у дома и тревожното нарастване на насилието, основано на пола, т.н. „пандемия в сянка“, затрудниха достъпа на жените и децата до ефективна защита, услуги за подкрепа и правосъдие и разкриха, че ресурсите и структурите за подкрепа са били недостатъчни и че жертвите са имали ограничен достъп до услуги за подкрепа, оставяйки много от тях без адекватна и навременна защита; като има предвид, че държавите членки следва да споделят най-добрите практики във връзка със специфичните мерки за осигуряване на навременна и достъпна помощ на жертвите, включително създаване на системи за текстови съобщения при спешни ситуации или на точки за контакт в аптеки или супермаркети при нужда от помощ; като има предвид, че по различни причини, въпреки разпространението на явлението, насилието над жени от страна на интимния партньор не се съобщава достатъчно в ЕС от жертвите и техните семейства, приятели, познати и съседи, особено по време на пандемията от COVID-19; като има предвид, че липсват изчерпателни, съпоставими и дезагрегирани по пол данни, което затруднява пълната оценка на въздействието на кризата;
- У. като има предвид, че в държавите членки правата на децата все още биват нарушавани като последица от насилие, малтретиране, експлоатация, бедност,

социално изключване и дискриминация, основана на религия, увреждане, пол, сексуална идентичност, възраст, етническа принадлежност, миграция или статут на пребиваване; като има предвид, че близо 25 % от децата на възраст под 18 години са изложени на риск от бедност или социално изключване в ЕС; като има предвид, че бедността лишава децата от възможности за образование, грижи, здравно обслужване, подходяща храна и жилищно настаняване, семейна подкрепа и дори защита от насилие, и може да окаже много дълготрайни последици; като има предвид, че Агенцията на Европейския съюз за основните права посочи, че борбата с детската бедност е въпрос от значение за основните права и правните задължения; като има предвид, че утвърждаването на правата на детето е изрична цел на политиките на ЕС и че в Хартата на основните права на Европейския съюз се изисква висшият интерес на детето да се разглежда като съображение от първостепенна важност при всички действия на ЕС;

- Ф. като има предвид, че пандемията от COVID-19 оказва безпрецедентен натиск върху децата и семействата в целия ЕС, особено върху тези, които вече се намират в неравностойно икономическо или социално положение; като има предвид, че децата в неравностойно социално-икономическо положение често не разполагат с подходящо ИТ оборудване, достъп до интернет и подходящо работно пространство и условия, което изостри неравенствата, съществуващи в областта на образованието по време на пандемията; като има предвид, че пандемията от COVID-19 и предприетите в отговор мерки увеличиха риска от излагане на децата на насилие, включително на улеснена от технологиите сексуална експлоатация и злоупотреба с деца; като има предвид, че макар броят на подадените молби за убежище от деца да е по-малък, в няколко държави членки условията за приемане на деца остават неподходящи;
- Х. като има предвид, че съгласно член 47 от Хартата, за да се упражнява основното право за ефективна защита е необходим достъп до независим съд; като има предвид, че политическото влияние или контрол върху съдебната система и други подобни пречки пред независимостта на отделните съдии многократно водят до това съдебната система да не може да изпълнява своята роля на независим проверител на произволното използване на правомощия от страна на изпълнителните и законодателните органи на страната; като има предвид, че наличието на ефективна, независима и безпристрастна съдебна система е от основно значение за гарантиране на принципите на правовата държава и на защитата на основните права и гражданските свободи в ЕС;
- Ц. като има предвид, че пандемията от COVID-19 показва, че не е обърнато внимание на положението на лицата, задържани в досъдебно производство; като има предвид, че макар практиките, свързани с използването на предварително задържане по време на пандемията от COVID-19, да се различават в отделните държави членки, в редица от тях забавянията на изслушвания и разследвания са довели до по-дълги периоди на предварително задържане; като има предвид, че лишените от свобода лица бяха по-уязвими по отношение на пандемията от COVID-19, отколкото населението като цяло, поради ограничените условия, в които живеят за продължителни периоди от време; като има предвид, че съдебните закривания и/или забавянията на изслушвания и разследвания предизвикаха объркване и несигурност за заподозрените, особено за задържаните,

които имаха малко или никаква представа кога ще се проведе съдебният процес и колко дълго ще бъдат задържани;

- Ч. като има предвид, че международното право потвърждава, че едно лице не може да бъде задържано единствено поради това, че търси убежище; като има предвид, че поради това задържането трябва да се използва само в краен случай и само с оправдана цел; като има предвид, че за лицата без гражданство *de jure* и *de facto* липсата на правен статут или документи означава, че те рискуват да бъдат държани за неопределено време, което е незаконно съгласно международното право;
- Ш. като има предвид, че стратегията на ЕС за правата на жертвите (2020—2025 г.) трябва да бъде рамката за действие за предотвратяване на правната и социалната безнаказаност и за повишаване на сигурността и защитата на основните права на всички граждани на ЕС;
- Щ. като има предвид, че опазването на биологичното разнообразие и екосистемите е от основно значение за устойчивото на климатичните изменения развитие, като периодът 2021—2030 г. е обявен за Десетилетие на ООН за възстановяване на екосистемите; като има предвид, че Комисията обяви отлагане с няколко месеца на приемането на ключови законодателни инициативи, свързани с опазването на околната среда, включително водещ закон за възстановяване на природата; като има предвид, че Европейският зелен пакт има за цел да се опази, съхрани и увеличи природният капитал на ЕС, както и да се защитят здравето и благосъстоянието на неговите граждани от свързани с околната среда рискове и въздействия; като има предвид, че редица от предложените законодателни инициативи ще окажат положително въздействие върху равнището на опазване на околната среда, както е посочено в член 37 от Хартата;

Принципи на правовата държава и основни права

1. подчертава факта, че принципите на правовата държава са основен елемент на демокрацията, като поддържат разделението на властите, осигуряват отчетност, допринасят за доверието в публичните институции и гарантират прилагането на принципите за законност, правна сигурност, забрана на произвол на изпълнителната власт, независимост на съдебната власт, безпристрастност и равенство пред закона; подчертава, че принципите на правовата държава, и по-специално независимостта на съдебната власт, са много важни за гарантиране на възможностите на гражданите да упражняват своите основни права и свободи;
2. отново заявява, че принципите на правовата държава, свободата на медиите, плурализма и ефективната борба с корупцията са в основата на нашите общества и са основни ценности на ЕС, които засягат всички основни права; отбелязва със съжаление обаче, че нарушенията на тези принципи продължават в някои държави членки и представляват сериозна заплаха за справедливото, законно и безпристрастно разпределение на средствата на ЕС;
3. счита, че принципите на правовата държава са тясно свързани със зачитането на демокрацията и основните права, и подчертава, че влошаването на състоянието на която и да е от тези ценности представлява атака срещу стълбовете на Съюза,

залегнали в ДЕС; повтаря многобройните си призови за разширяване на обхвата на годишните доклади на Комисията относно принципите на правовата държава, за да се включат всички ценности по член 2 от ДЕС и да се осигури цялостен преглед на положението във всички държави членки; призовава Комисията да използва всички инструменти, с които разполага, включително процедурата, предвидена съгласно механизма за обвързване с условия за спазване на принципите на правовата държава, за да се справи с тези нарушения на принципите на правовата държава, демокрацията и основните права;

4. решително осъжда тежките нарушения на принципите на правовата държава в някои държави членки, които създават сериозна опасност във връзка с основните права и свободи; счита, че в някои случаи тези нарушения имат системен характер; подчертава връзката между влошаващите се стандарти в областта на принципите на правовата държава и нарушенията на основните права, като например тези в областта на съдебната власт, нападенията срещу журналисти и свободни медии, включително използването на прекомерна сила от страна на правоприлагащите органи по време на протести и по границите на ЕС, липсата на гаранции и справедлив процес за задържаните лица, подбуждането към омраза от страна на политическите участници, увеличаването на правомощията на органите за извършване на масово наблюдение и широко разпространеното събиране на масиви от задържани данни, както и ограниченията, налагани на организациите на гражданското общество, които получават чуждестранно финансиране или се основават на религиозна принадлежност; също така осъжда усилията на някои правителства на държавите членки да отслабят разделението на властите и независимостта на съдебната власт; изразява дълбока загриженост, по-специално относно някои решения, които поставят под въпрос върховенството на европейското право, и призовава Комисията да използва всички налични средства, за да предприеме действия срещу тези атаки;
5. подчертава, че съгласно член 2 от ДЕС ЕС е Съюз, основан на принципите на правовата държава, и че прилагането на правото на ЕС е от решаващо значение, за да се гарантира, че гражданите могат надлежно да упражняват своите основни права; във връзка с това изразява съжаление, че Комисията е използвала в по-малка степен своя инструментариум за правоприлагане, а именно като е намалила броя на производствата за установяване на нарушения, които инициира; отбелязва, че поради това гражданите на ЕС все по-често трябва да се обръщат към съдебни спорове, за да се ползват от основните си права; призовава Комисията да подкрепи тези съдебни спорове чрез създаването на специален фонд за финансова помощ за стратегически съдебни спорове за правата, произтичащи от Хартата;
6. подчертава, че въпреки многобройните си резолюции и доклади и въпреки няколко производства за установяване на нарушение и решения на Съда на ЕС (СЕС) и на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) през 2020 г. и 2021 г., положението с принципите на правовата държава в Европейския съюз продължава да се влошава; изразява съжаление, че Комисията не е в състояние да отговори правилно на многобройните опасения на Парламента, относно демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в няколко държави членки; подчертава необходимостта от всеобхватен мониторинг и

налагане на спазването на всички ценности по член 2 от ДЕС; призовава Комисията да включи всеобхватен мониторинг в годишен доклад относно демокрацията, принципите на правовата държава и основните права като част от механизма на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права;

7. подчертава, че е от съществено значение съдебните присъди да бъдат изпълнявани както на национално равнище, така и на равнището на ЕС и на международно равнище, и осъжда неспазването на решенията на Съда на ЕС и на националните съдилища от страна на съответните публични органи; подчертава, че решенията на Съда на ЕС трябва да се прилагат своевременно и във възможно най-кратък срок в съответствие с Договорите, по-специално тези съдебни решения, които имат за цел да предотвратят дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация;
8. отново подчертава, че корупцията представлява сериозна заплаха за демокрацията, върховенството на закона и справедливото третиране на всички граждани; подчертава връзката между корупцията и нарушенията на основните права в редица области, като например независимостта на съдебната система, свободата на медиите и свободата на изразяване на журналистите и лицата, подаващи сигнали за нередности, местата за задържане, достъпа до социални права и трафика на хора; призовава европейските институции и държавите членки да се борят решително срещу корупцията и да разработят ефективни инструменти за предотвратяване, противодействие и санкциониране на корупцията и за борба с измамите, както и да извършват редовен мониторинг във връзка с използването на публичните средства; призовава Комисията незабавно да възобнови годишния си мониторинг и докладване относно борбата с корупцията, като разглежда институциите на ЕС и държавите членки;
9. подчертава, че бездействието и не твърде строгият подход към олигархичните структури и системното нарушаване на принципите на правовата държава отслабват целия Европейски съюз и подкопават доверието на неговите граждани; подчертава необходимостта да се гарантира, че парите на данъкоплатците никога не се озовават в джобовете на онези, които подкопават общите ценности на ЕС;
10. подчертава факта, че извънредните мерки, които доведоха до концентрация на правомощия и дерогации на основни права, увеличиха риска от корупция; призовава държавите членки да увеличат усилията си, за да гарантират, че адекватното законодателство и институционалните рамки за борба с корупцията се прилагат ефективно на практика и че правителствата действат с прозрачност и отчетност; във връзка с това призовава държавите членки да следват отблизо насоките, издадени от Групата държави срещу корупцията (GRECO) към Съвета на Европа през 2020 г., за предотвратяване на рисковете от корупция в контекста на пандемията;
11. изразява съжаление, че структурните проблеми в някои държави членки по

отношение на независимостта на съдебната власт и автономността на прокуратурата подкопават достъпа на гражданите до правосъдие и оказват отрицателно въздействие върху техните права и свободи; припомня, че недостатъците при прилагането на принципите на правовата държава в една държава членка оказват влияние върху Съюза като цяло и засягат правата на всички хора в ЕС; призовава държавите членки и институциите на ЕС да защитават съдиите и прокурорите от политически нападения и всякакви опити за оказване на натиск върху тях и следователно за подкопаване на тяхната работа;

12. подчертава, че съгласно член 47 от Хартата основното право на ефективни правни средства за защита изисква достъп до независим съд; отбелязва нарастващите предизвикателства, поставени от националните конституционни съдилища и някои политици; настоява, че държавите членки трябва да спазват изцяло правото на ЕС и международното право, както и решенията на Съда на ЕС и на ЕСПЧ, включително тези, които са свързани с независимостта на съдебната власт; осъжда факта, че редица държави членки, включително Полша и Унгария, не спазват множество закони на ЕС и решения на европейските съдилища; призовава държавите членки да зачитат ключовата роля на Съда на ЕС и ЕСПЧ и да изпълняват техните решения;
13. отново осъжда практиката на наказателно преследване и тормоз на съдии, които са критично настроени спрямо полското правителство; призовава полското правителство да извърши цялостна реформа на дисциплинарната система за съдиите в съответствие с решенията на Съда на ЕС и да възстанови на работа всички съдии, които са били отстранени от длъжност от незаконната дисциплинарна колегия на Върховния съд, включително съдиите, които продължават да не могат да правораздават, въпреки че успешно са обжалвали отстраняването си от колегията по съдебен път; призовава полските органи да спазват различните решения на Съда на ЕС и на ЕСПЧ относно състава и организацията на незаконния „Конституционен съд“ и Дисциплинарната колегия на Върховния съд, за да спазят стандартите за независимост на съдебната власт, с които Полша се е ангажирала;
14. приветства производствата за установяване на неизпълнение на задължения, започнати от Комисията срещу Унгария и Полша като част от пакета от мерки за установяване на неизпълнение на задължения от юли 2021 г. относно зачитането на правата на човека на ЛГБТИК лицата и нарушенията на правото на ЕС, като това е първият случай, в който Комисията е започнала конкретни производства в защита на техните права; отбелязва мотивираното становище на Комисията до унгарското правителство относно закона за борба с ЛГБТИК лицата и отговора на правителството и призовава Комисията да пристъпи към процедурата по отношение на това нарушение, като отнесе случая до Съда на ЕС; отбелязва решението на Висшия съд на Будапеща, с което се отменя задължението за отпечатване на декларация за отказ от отговорност в детските книги в Унгария, и призовава Комисията да наблюдава развитието на делото, за да оцени необходимите следващи стъпки във връзка с нарушението; изразява загриженост относно липсата на последващи действия във връзка с производствата за установяване на неизпълнение на задължения във връзка с полските „свободни от ЛГБТИ лица“ зони, и липсата на лоялно сътрудничество от страна на полските

органи, и призовава Комисията да изпрати мотивирано становище на полското правителство;

15. отбелязва, че през октомври 2021 г., съгласно член 265 от ДФЕС, Парламентът заведе дело срещу Комисията пред Съда на ЕС във връзка с нейното бездействие и неприлагане на Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава¹⁰, което той поиска в две резолюции през 2021 г. и до което се стигна, след като Комисията предложи незадоволителни отговори и се опита да протака; изразява съжаление, че до края на 2021 г. Комисията все още не е отговорила на призива на Парламента за задействане на член 6, параграф 1 от регламента и е изпратила само искания за информация до Унгария и Полша;
16. потвърждава отново своята позиция относно Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава, който влезе в сила на 1 януари 2021 г. и оттогава се прилага пряко в своята цялост в Европейския съюз и във всички негови държави членки за всички средства от бюджета на ЕС, включително средствата, отпускани оттогава насам по линия на временния Механизъм за възстановяване и устойчивост, който е в основата на NextGenerationEU, на стойност 800 млрд. евро; припомня, че Регламентът за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава дава ясно определение на принципите на правовата държава, което трябва да се разбира във връзка с другите ценности на Съюза, включително основните права и недискриминацията; счита, че подкрепяната на държавно равнище дискриминация срещу малцинствата оказва пряко въздействие върху проектите, за които държавите членки решават да изразходват средства на ЕС, и следователно засяга пряко защитата на финансовите интереси на Съюза; призовава Комисията незабавно да задейства процедурата, предвидена в член 6, параграф 1 от Регламента за обвързване с условие за спазване на принципите на правовата държава;
17. припомня, че Парламентът все още не получил надежден отговор във връзка със своята инициатива за създаване на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, който да се урежда от междуинституционално споразумение между Парламента, Комисията и Съвета; призовава Комисията и Съвета да започнат незабавно преговори с Парламента относно междуинституционално споразумение съгласно член 295 от ДФЕС;
18. признава ключовата роля на организациите на гражданското общество за насърчаването и защитата на ценностите на ЕС, залегнали в член 2 от ДЕС и в Хартата на основните права; подчертава техния ключов принос за спазването на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като те дават гласност на уязвимите и маргинализираните и гарантират достъп до ключови социални услуги; признава, че едно здраво гражданско пространство е предпоставка за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права; подчертава, че поради това Съюзът следва да се ангажира със запазването и насърчаването на гражданското пространство на местно, регионално, национално и европейско

---

¹⁰ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза, ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 1.

равнище, включително чрез приемането на специална стратегия за тази цел;

19. приветства бързото създаване на ефективна, независима и пълноценно функционираща Европейска прокуратура с цел засилване на борбата срещу измамите в Европейския съюз; подчертава значението на подкрепата и засилването на сътрудничеството между институциите на ЕС, държавите членки, Европейската служба за борба с измамите и Европейската прокуратура;
20. припомня, че пандемията от COVID-19, особено в ранните си фази, доведе до тежки нарушения на свободата на движение и свободата на труд, както и влошаване на условията на труд и живот, включително за сезонни и трансгранични работници в целия Съюз; призовава държавите членки да гарантират, че ограниченията на основните права, произтичащи от пандемията, се премахват веднага щом положението с общественото здраве позволява това и че всички права и свободи се възстановяват изцяло;
21. подчертава отстъплението от принципите на правовата държава в много държави членки за различни периоди и от различни равнища на управление, от равнището на изпълнителната власт с процедури като ускорено прилагане на закони по време на извънредни ситуации в държавата, до местно равнище, като например повсеместни злоупотреби от страна на полицейските органи; припомня, че използването на дискреционни правомощия следва да се контролира чрез съдебен или друг независим контрол и че наличните средства за правна защита следва да бъдат ясни и леснодостъпни, особено в случай на злоупотреби, включително достъп до омбудсман или друга форма на охранителна юрисдикция; призовава държавите членки да създадат механизми за предотвратяване, коригиране и санкциониране на злоупотребата с дискреционни правомощия и да предоставят подходящи мотиви за своите решения, по-специално когато те засягат правата на физическите лица;
22. изразява загриженост, че пандемията от COVID-19 и последвалите я ответни действия оказаха безпрецедентно въздействие върху функционирането на съдилищата и върху способността за упражняване на правата на защита, като силно ограничиха способността на адвокатите да се консултират със своите клиенти; подчертава факта, че достъпът до полицейските участъци и съдилищата беше силно ограничен и много съдебни заседания бяха отложени или преместени онлайн; подчертава, че тези мерки са имали сериозни последици за способността на арестуваните, преследваните по съдебен ред или задържаните да упражняват правото си на справедлив съдебен процес;
23. подчертава, че пандемията от COVID-19 не освобождава правоприлагащите органи от задължението им внимателно да балансират засегнатите интереси и да използват правомощията си по начин, който спазва техните задължения в областта на правата на човека; припомня, че когато са извършени нарушения на правата на човека, свързани с полицейската дейност и използването на сила, държавите членки трябва да проведат бързи, задълбочени, ефективни и независими разследвания и да гарантират, че всички отговорни лица са подведени под отговорност при справедливи съдебни процеси;

24. изразява загриженост относно въздействието на кризата с COVID-19 върху задържаните лица; подчертава, че някои държави членки са приели мерки за намаляване на броя на затворниците, но често само временно; подчертава факта, че ЕС е изправен пред дългогодишна криза с пренаселеността на затворите, която се дължи главно на прекомерното използване на предварителното задържане¹¹; изразява загриженост относно нарастващите проблеми с психичното здраве на задържаните лица; припомня, че задържането под стража в досъдебното производство на юридически невинни лица е приемливо само като крайна мярка и призовава държавите членки да ограничат използването на предварителното задържане и да проучат неговите алтернативи; подчертава необходимостта от стандарти на ЕС в областта на предварителното задържане, които следва да определят минималния необходим размер на наказанието преди налагане на мярка за неотклонение задържане под стража, така че да бъдат изключени непълнолетните извършители на престъпления; е на мнение, че лицата, очакващи съдебен процес, не следва да бъдат задържани в затвора по-дълго от законоустановения срок и че делата трябва да бъдат разглеждани в разумен период от време; призовава Комисията да предложи минимални стандарти относно условията в затворите и местата за задържане в ЕС;

Право на равно третиране

25. подчертава със загриженост, че продължават да се прилагат дискриминационни практики, основани на признаци като пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст, сексуална ориентация и полова идентичност; призовава Комисията да насърчава публични политики, насочени към премахване на подобна дискриминация, и да следи за правилното и пълноценно прилагане на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с расизма и ксенофобията¹²; смята, че Комисията следва да започне производство за установяване на нарушение срещу държавите членки, които не изпълняват това;
26. подчертава, че според изготвените от Агенцията на ЕС за основните права годишни доклади относно основните права много държави членки прилагат дискриминационни институционални практики, политики и закони; призовава Комисията и държавите членки да гарантират пълното прилагане и изпълнение на антидискриминационното законодателство, да започнат производства за установяване на нарушение срещу държавите членки, които не транспонират или не прилагат изцяло антидискриминационното законодателство на ЕС, и да засилят мерките за предотвратяване на институционалната дискриминация, особено от страна на правоприлагащите органи и съдебната система, която може да има по-сериозно въздействие върху лицата от групи в уязвимо положение; припомня спешната необходимост от разширяване на защитата срещу дискриминация отвъд заетостта чрез хоризонтален и междусекторен подход; настоятелно призовава

¹¹ Fair Trials, „Europe: Increase in pre-trial detention rates erodes rule of law“ („Европа: Увеличаването на броя на предварителните задържания подкопава принципите на правовата държава“), 28 април 2021 г.

¹² Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право, ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

Комисията и Съвета да деблокират Директивата за равното третиране без по-нататъшно забавяне и без понижаване на стандартите;

27. подчертава, че съгласно доклада на Агенцията на Европейския съюз за основните права за 2021 г. държавите членки следва значително да подобрят ефективността на своите мерки и институционални договорености за пълно и правилно прилагане на Директивата за расовото равенство¹³, по-специално чрез повишаване на независимостта на органите по въпросите на равенството, като гарантират, че те разполагат с подходящ мандат и ресурси, необходими за ефективното изпълнение на задачите, които са им възложени съгласно законодателството на ЕС за недискриминация;
28. настоятелно призовава Комисията да увеличи усилията си за борба с расизма, включително чрез предлагане на амбициозно законодателство; освен това призовава Комисията да гарантира подходящи последващи действия във връзка с плана за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г.¹⁴ и да въведе ефективни механизми за мониторинг и оценка с цел измерване на напредъка;
29. приветства факта, че Комисията назначи координатор по правата на жертвите, прие първата си стратегия за тези права и създаде платформа във връзка с тях; подчертава обаче, че в няколко държави членки продължават да съществуват предизвикателства пред достъпа до правосъдие, особено за жертвите в уязвимо положение, и пред независимостта на съдебната власт;
30. призовава за интегриран механизъм за сътрудничество и координация на политиките на ЕС и националните политики за равенство, като се гарантира, че всички видове дискриминация, особено формите на междусекторна дискриминация, се вземат предвид при прегледа и приемането на политиките, включително чрез оценки на въздействието върху равенството по редовен и прозрачен начин в съответствие с ясни цели и срокове, въз основа на доказателства и чрез използване на показатели за изпълнение; призовава за установяване на тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, за подкрепа на организациите, общностите и хората, изправени пред дискриминация, като същевременно се гарантират подходящи ресурси за предприемане на действия и мерки за мониторинг;
31. осъжда увеличаването на нападенията срещу ЛГБТИК лица и настоятелно призовава държавите членки и Комисията да предприемат мерки за прекратяване на тези нападения и за гарантиране на ефективно равенство за ЛГБТИК лицата във всички области;
32. осъжда подхода, възприет от някои от правителствата в ЕС, да приемат законодателство чрез ускорени процедури без обществени консултации или дори, в изключителни случаи, конституционни промени като начин за легитимиране на дискриминационни политики, които в противен случай не биха могли да бъдат

---

¹³ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход, ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

¹⁴ Съобщение на Комисията от 18 септември 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г.“ (COM(2020)0565).

предмет на законодателство, като например разпоредби, които са специално насочени към ЛГБТИК лицата; отбелязва, че одобрените промени в унгарската конституция и законопроектът срещу ЛГБТИК, приет през юни 2021 г. от унгарския парламент, са забележителни примери за нарушаване на правото на равно третиране и принципа на недискриминация; приветства факта, че 18 държави членки публикуваха съвместно изявление, осъждащо измененията срещу ЛГБТ в унгарския закон за закрила на детето; приветства факта, че 16 държави членки са потвърдили своята подкрепа за борбата с дискриминацията срещу ЛГБТИК лицата; подчертава, че насърчаването на европейския проект безспорно включва насърчаване на толерантността, приемането, недискриминацията и равното третиране;

33. изразява загриженост във връзка със съобщенията за прекомерна сила, полицейско насилие и неправомерно поведение срещу ромското население в целия ЕС, в съответствие с констатациите на Агенцията на Европейския съюз за основните права, публикувани през 2020 г., които също така показваха, че ромското население е подложено на широко разпространена бедност, неподходящи условия на живот, лошо здраве, изключване от пазара на труда и тормоз; осъжда продължаващото социално изключване и антиромските настроения, които водят до непропорционално инкриминиране на ромското население, и призовава Комисията да предложи по-добро законодателство и конкретни политически мерки за предотвратяване на подобни инциденти и осигуряване на справедливост за жертвите, като същевременно постави борбата срещу антиромското поведение в центъра на политиките на ЕС;
34. изразява съжаление относно факта, че значителен брой роми в ЕС все още живеят в маргинализирани селища в изключително несигурни условия и в много лоши социалноикономически условия, като често нямат достъп до чиста питейна вода, електричество, безопасно и подходящо жилищно настаняване, образование, заетост, здравеопазване, канализационни съоръжения и събиране на отпадъци; припомня, че положението в ромските селища е в явно нарушение на правата на човека и основните права и има сериозни последици, особено за ромските деца; настоятелно призовава държавите членки да следват препоръката на Съвета относно равенството, приобщаването и участието на ромите¹⁵, както и стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2020—2030 г.¹⁶, и да използват пълноценно европейското и националното финансиране за тази цел; призовава Комисията да засили мониторинга на напредъка на държавите членки и съответно да предприеме по-нататъшни стъпки;
35. изразява съжаление относно факта, че практиката на сегрегация на децата от малцинствените групи в училищата продължава да бъде значителен проблем в Европа; подчертава, че подобни практики често произтичат от погрешна диагностика на децата с умствени увреждания въз основа на тяхното социално или лично положение; призовава държавите членки да засилят своите

---

¹⁵ Препоръка на Съвета от 12 март 2021 г. относно равенството, приобщаването и участието на ромите, ОВ С 93, 19.3.2021 г., стр. 1.

¹⁶ Съобщение на Комисията от 7 октомври 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите“ (COM(2020)0620).

приобщаващи политики за предотвратяване на тези дискриминационни практики, независимо дали са умишлени или не, и да създадат механизми за надзор, за да преразгледат и при необходимост да отменят решенията за диагностика;

36. призовава държавите членки да гарантират подходящо участие на органите за социална и правна закрила по отношение на децата и социалното настояничество в маргинализираните ромски общности, за да се гарантира, че децата получават закрилата и грижите, необходими за тяхното благосъстояние и развитие, като същевременно зачитат висшите им интереси, и да въведат процедури, съобразени с различните потребности на маргинализираните ромски общности, за да изпълняват задълженията си по същия начин, както за децата от мнозинството;
37. подчертава, че новата стратегическа рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите поставя амбициозни цели в седем ключови области: недискриминация, приобщаване, участие, образование, заетост, здравеопазване и жилищно настаняване, и служи като по-силна рамка за мониторинг, с набор от измерими цели, в т.ч. количествено измерими, за проследяване на напредъка; настоятелно призовава Комисията да гарантира подходящи последващи действия във връзка със стратегията и напредъка; освен това настоятелно призовава Комисията и държавите членки да наложат забраната на расовото и етническото профилиране в правоприлагането, мерките за борба с тероризма и миграционния контрол, както и полицейското насилие, и да гарантират отчетност;
38. изразява загриженост, че политиките в областта на тероризма и борбата с него, може да са довели до дискриминация и враждебност срещу определени групи, включително цветнокожи и мюсюлмански общности, движения за борба с расизма, активисти и организации; изразява съжаление, че в някои случаи тези политики включват делегитимиране, криминализиране или опит за криминализиране на политически, религиозни и други дискурси, което може да доведе до дискриминационни практики на правоприлагащите органи, като например расово и религиозно профилиране, и до по-широки социални последици като автоцензура и свиване на пространството за гражданското общество;
39. приветства решението на Комисията да организира обществена консултация за актуализиране на Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления¹⁷ като част от стратегията на ЕС за правата на жертвите (2020—2025 г.), с цел ефективно подобряване на помощта и защитата, предоставяни на жертвите, включително на жертвите на тероризъм, и признаване на това колко е важно да се запази тяхното достойнство; призовава съответните институции да гарантират предотвратяването на повторната виктимизация, произтичаща от унижението и атаките, отправяни срещу репутацията на жертвата от страна на обществени кръгове, свързани с извършителя на атаката;
40. отново призовава всички институции на ЕС и държавите членки да се справят ефективно с предизвикателства като сексуалната експлоатация на деца, детската

---

¹⁷ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57.

порнография, закрилата на непридружените деца мигранти, положението на децата с увреждания, настанени в институции, защитата на децата, които са били подложени на домашно насилие и експлоатация на работното място, и изчезналите деца;

41. приветства факта, че Комисията взе под внимание препоръките на Парламента и прие амбициозна стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.¹⁸; потвърждава първостепенното значение на прилагането на предложените мерки и на по-нататъшното разработване на национални мерки, за да се осигури, че хората с увреждания не са поставени в неравностойно положение или дискриминирани по отношение на заетостта, образованието и социалното приобщаване и че техните права, предвидени в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, са напълно гарантирани;
42. изразява дълбока загриженост от увеличаването на бедността и социалното изключване, особено вследствие на пандемията от COVID-19, както и на изказванията, проповядващи вражда и омраза, и престъпленията от омраза; освен това изразява загриженост от особения и безпрецедентен натиск, който пандемията оказва за лицата в уязвимо положение, включително жените, лицата от расово обособени групи, мигрантите и хората с увреждания; изразява дълбока загриженост, че кризата с COVID-19 все повече се използва като претекст за атаки срещу групи в уязвимо положение, включително мигранти, хора с имигрантски произход и роми, които вече са подложени на расова и етническа дискриминация, изказвания, проповядващи вражда и омраза, и престъпления от омраза;
43. подчертава, че пандемията от COVID-19 разкри сериозни пропуски в капацитета и готовността на системите за здравеопазване, образование, заетост и социална закрила на държавите членки; изразява твърдо убеждение, че държавите членки трябва значително да подобрят своите системи за здравеопазване, социално обслужване и социално подпомагане, за да гарантират, че предоставят пълна подкрепа на всички, особено на по-уязвимите хора, дори по време на криза, като по този начин защитават по подходящ начин здравето и икономическите и социалните права на всички;
44. изразява съжаление от факта, че пандемията от COVID-19 засегна непропорционално маргинализираните ромски общности поради лошите жилищни условия, ограничения достъп до вода, електричество и канализация, както и липсата на достъп до интернет и подходящо ИТ оборудване, което доведе до още по-голямо изоставане на по-младите роми в училищното образование; изразява особена загриженост, че въздействието на пандемията от COVID-19 върху ромското население увеличи неравенствата и подхрани предрасъдъци, в т.ч. случаите на полицейско насилие; отбелязва със съжаление, че по време на пандемията ромското население многократно беше обявявано за изкупителна жертва; отбелязва, че те са били изложени на стигматизация, дискриминация и слово на омразата, свързващи вируса с тяхната етническа принадлежност; изразява съжаление от факта, че някои медии и социални мрежи често представят ромите като риск за общественото здраве, отговорен за разпространението на

---

¹⁸ Съобщение на Комисията от 3 март 2021 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.“, (COM(2021)0101).

- вируса; призовава Комисията и държавите членки да засилят своите политики за справяне с бедността и социалното изключване, на които са подложени, като обърнат специално внимание на правата на жените и децата от ромски произход;
45. подчертава, че жилищното настаняване е основна необходимост и че достъпът до жилище, по-специално до помощ за жилищно настаняване, е основно право, тъй като гражданите, които не разполагат с жилище, не могат да участват пълноценно в обществото или да се възползват от всички свои основни права; призовава държавите членки да приемат незабавно да бъдат обвързани с член 31 от преразгледаната Европейска социална харта относно правото на жилище; изразява особена загриженост, че младите хора са лишени от жилища поради огромния ръст на цените на жилищата, особено в някои градски райони;
46. признава, че бедността е друга форма на дискриминация, която води до нарушаване на основните права, особено на групите, чиито права вече са най-силно засегнати, като например жените, мигрантите, чернокожите хора и цветнокожите и етническите малцинства, общността на ЛГБТИК и децата; подчертава особената уязвимост на децата и въздействието на бедността върху тях и върху тяхното физическо и психологическо развитие; призовава Комисията, Съвета и държавите членки да разработят политики за намаляване на бедността, като обърнат специално внимание на децата; призовава държавите членки да гарантират достъп до здравеопазване, качествено образование и жилищно настаняване на равни начала за всички и да сложат край на намаляването на обществените услуги, което доведе до по-високи равнища на бедност и преди всичко до неравенство; припомня, че икономическите и социалните права са основни права; отново призовава Съвета и Комисията да вземат предвид основните права при изготвянето на предложения за икономическа политика;
47. подчертава, че държавите членки следва да предприемат мерки за гарантиране на правото на качествена работа, която може да се съчетае с личния и семейния живот и развитие, тъй като това е най-добрият начин за премахване на бедността; признава, че това право е явно нарушено в случаите на трудова експлоатация и злоупотреба; призовава държавите членки да засилят инспекциите по труда и да предприемат мерки за прекратяване на злоупотребите с труда; призовава Комисията да проучи какви стъпки са необходими за присъединяване на Европейския съюз към Европейската социална харта и да предложи график за тази цел;
48. изразява загриженост от липсата на напредък по отношение на несигурните условия на труд в услугите за полагане на грижи, което има драматични последици за възрастните хора, които се нуждаят от тези услуги, за да водят достоен живот и да останат интегрирани в обществото; призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за борба с всички форми на дискриминация срещу възрастните хора и за гарантиране на техните нужди и права; подчертава колко е важно да се подкрепят инициативи, свързани с активния живот на възрастните хора;
49. подчертава, че наличието на онлайн услуги в целия ЕС е една от основните предпоставки за пълно социално приобщаване в Европа; отбелязва, че някои

части на ЕС все още не са обхванати от онлайн услуги с добро качество, най-често в селските райони, което би могло да доведе до допълнително увеличаване на неравенството между европейските граждани; насърчава Комисията и държавите членки да ускорят цифровата трансформация на ЕС, която следва да се съсредоточи върху благосъстоянието на всички поколения в еднаква степен и да разглежда безопасността в интернет;

50. припомня значението на систематичното събиране на задължителни и дезагрегирани данни за равенството и на разработването на показатели за измерване и докладване на напредъка на стратегиите на ЕС срещу расизма и дискриминацията; призовава Комисията и държавите членки да активизират своите усилия в тази връзка; призовава Комисията и държавите членки да събират данни относно равенството, разбити по расов и етнически произход, както и други защитени характеристики, с цел документиране на расизма и разработване на публични политики, които отговарят на нуждите на засегнатите лица по реален и ефективен начин, при пълно зачитане на основното право на неприкосновеност на личния живот, защитата на личните данни и съответното европейско и национално законодателство;

Структурен расизъм

51. признава и осъжда съществуването на структурен расизъм в ЕС, дължащ се на стереотипи, поддържани от дискурси, които дискриминират етническите малцинства във всички области на техния живот; изразява дълбока загриженост относно индивидуалните, структурните и институционалните форми на расизъм и ксенофобия в ЕС и нарастващата дискриминация срещу арабите, чернокожите европейци, хората от азиатски произход, евреите, мюсюлманите и ромското население; настоятелно призовава държавите членки да сложат край на дискриминационните институционални практики, политики и закони;
52. подчертава факта, че движението „Black Lives Matter“ („Животът на чернокожите има значение“) мобилизира общества в целия свят за справяне с расизма и дискриминацията от страна на правоприлагащите органи; припомня своята резолюция от 19 юни 2020 г. относно протестите срещу расизма след смъртта на Джордж Флойд¹⁹, в която се потвърждава, че животът на чернокожите има значение; отново изразява подкрепата си за мащабните протести срещу расизма и дискриминацията, които се проведеха в европейските столици и в градовете по целия свят след смъртта на Джордж Флойд през 2020 г; подкрепя призива на протестиращите да се вземе позиция срещу потисничеството и структурния расизъм в Европа; приветства назначаването на координатора на ЕС за борба с расизма през май 2021 г., организирането на срещата на високо равнище на ЕС за борба с расизма, създаването на постоянен форум за консултации с гражданското общество относно борбата с расизма и заключенията на Съвета от 4 март 2022 г. относно борбата с расизма и антисемитизма; освен това приветства факта, че Комисията за първи път признава съществуването на структурен расизъм в своя план за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020—2025 г. и определянето на конкретни мерки за борба с расизма и етническата

---

¹⁹ ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 63.

дискриминация в Съюза;

53. настоятелно призовава институциите на ЕС и държавите членки да се справят с първопричините за структурния расизъм; призовава Комисията и държавите членки да прилагат мерки за преодоляване на продължаващите структурни неравенства в ключови области като системата на наказателното правосъдие, образованието, жилищното настаняване, заетостта, здравеопазването, стоките и услугите; подчертава важната роля на образованието и медиите в борбата с расистките послания и премахването на предразсъдъците и стереотипите; призовава Комисията и държавите членки да насърчават обучение за борба с расизма;
54. призовава държавите членки да приемат национални планове за действие за борба с расизма до края на 2022 г. и да дадат приоритет на действията за справяне с липсата на достъп до правосъдие и продължаващите социално-икономически неравенства в области като жилищно настаняване, здравеопазване, заетост и образование, които трябва да бъдат признати като основни пречки за пълноценното упражняване на основните права и ключови пречки за приобщаването и равенството; отправя искане към Комисията да следи и да гарантира подходящи последващи действия във връзка с тези национални планове за действие и плана за действие на ЕС; освен това отправя искане към Комисията да наблюдава и да се бори с действията срещу расизма и дискриминацията в държавите членки, включително чрез започване на производства за установяване на неизпълнение на задължения с цел насърчаване на ефективното прилагане на законодателството;
55. подчертава нарастващите расистки и ксенофобски настроения, възприети от някои лица, формиращи общественото мнение, политиците и медиите, които допринасят за създаването на враждебен климат за застъпниците и организациите, работещи срещу расизма; призовава държавите членки да транспонират и приложат изцяло Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право; насърчава държавите членки да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че расистки или ксенофобски мотив се разглежда като утежняващо обстоятелство или, при невъзможност, се взема под внимание от съдилищата при определяне на размера на санкциите;
56. изразява изключителна загриженост от съществуването и непрекъснатото разпространение в ЕС на крайно десни движения, особено неофашистки и неонацистки групировки; призовава държавите членки да предприемат спешни мерки за ефективна забрана на тези групировки; същевременно призовава за по-задълбочено проучване на фондациите, членската маса и по-специално финансирането на тези групировки с цел установяване на евентуална чуждестранна намеса; подчертава необходимостта в учебните програми по история да се отдели по-голямо пространство за обективно и фактическо учене относно различни расови или етнически идеологии, като например робство, колониализъм и фашизъм, техните форми и техния произход, включително злоупотребата с науката за тяхното обосноваване, както и последиците от тях и евентуалните останки от тях в днешно време, с цел борба с постоянното

възраждане на тези идеологии;

57. припомня необходимостта да се обърне специално внимание на цифровизацията и потенциалните социални предубеждения, които могат да бъдат въведени в новите технологии; подчертава необходимостта от разглеждане на потенциалните рискове от изкуствения интелект не като технологичен, а като обществен проблем, особено за лицата от расово обособени групи; призовава Комисията и държавите членки да въведат мерки за предотвратяване на изострянето на дискриминацията, съществуващите неравенства и бедността от страна на новите технологии, включително изкуствения интелект; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че системите с изкуствен интелект се ръководят от принципите на прозрачност, обяснимост, справедливост и отчетност и че се извършват независими одити, за да се предотврати ситуация, при която тези системи задълбочават расизма; освен това призовава Комисията и държавите членки да се справят с неравнопоставеността между половете и многообразието в секторите на ИКТ и науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), по-специално при разработването на нови технологии, включително изкуствен интелект, и по-конкретно на равнище позиции за вземане на решения;
58. настоятелно призовава държавите членки да гарантират пълното прилагане на Директивата за расовото равенство и Директивата за равно третиране в областта на заетостта²⁰ с цел борба с продължаващия расизъм срещу хора с различен произход, етническа принадлежност или цвят на кожата; осъжда факта, че расовите, етническите, езиковите и религиозните малцинства все още са изправени пред дълбоко вкоренен структурен и институционален расизъм, дискриминация, престъпления от омраза и слово на омразата, липса на достъп до правосъдие и трайни социално-икономически неравенства, които са основни пречки пред пълноценното упражняване на основните им права, социалното приобщаване и равенството като граждани на ЕС във всички сфери на живота, включително жилищното настаняване, образованието, здравеопазването и заетостта;

Насилие, основано на пола, права на жените и права на ЛГБТИК+ лицата

59. осъжда факта, че насилието, основано на пола, е една от най-разпространените форми на насилие в ЕС, като проучванията показват, че всяка трета жена в Съюза — общо 62 милиона жени — е претърпяла физическо или сексуално насилие в някакъв момент след навършване на 15-годишна възраст и че повече от половината (55 %) са били подложени на сексуален тормоз; посочва, че насилието, основано на пола, е форма на дискриминация и нарушение на основните права, както и резултат от стереотипи, свързани с пола, хетеропатриархални структури, асиметрии на властта и структурни и институционални неравенства; подчертава значението на прилагането на междусекторен и ориентиран към жертвите подход към всички политики и мерки за справяне с насилието, основано на пола; призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията в тази насока;

---

²⁰ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

60. подчертава значението на борбата с основаното на пола насилието във всичките му форми и на постигането на напредък в областта на равенството между половете и правата на жените; приветства предложението на Комисията от 8 март 2022 г. за директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие²¹, в което се предлагат мерки в областта на инкриминирането на определени форми на насилие, включително криминализиране на изнасилванията въз основа на липса на съгласие и някои форми на кибернасилие, както и мерки за защита на жертвите и по-добър достъп до правосъдие, подкрепа на жертвите и превенция, и са включени разпоредби относно интерсекционалността; подчертава трансграничното измерение на насилието, основано на пола, и настоява, че то трябва да се решава на европейско равнище; призовава Комисията да добави насилието, основано на пола, към списъка на особено тежките престъпления, посочени в член 83, параграф 1 от ДФЕС;
61. настоятелно призовава Съвета да завърши ратифицирането на Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул); изразява съжаление, че България, Чешката република, Унгария, Латвия, Литва и Словакия все още не са ратифицирали конвенцията, и отново призовава тези държави да го направят; посочва, че Истанбулската конвенция следва да се разбира като минимален стандарт за изкореняване на насилието, основано на пола; решително осъжда опитите на някои държави членки, по-специално Полша, за отмяна на вече предприетите мерки за прилагане на Конвенцията от Истанбул и за борба с насилието, както и за оттегляне от конвенцията;
62. осъжда действията на движенията, обявяващи се срещу равенството между половете и срещу феминизма, които системно атакуват правата на жените и на ЛГБТИК лицата; настоятелно призовава Комисията да гарантира, че организациите на гражданското общество, които получават финансова подкрепа от Съюза, не насърчават дискриминация, основана на пола; приветства първата по рода си стратегия на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК и освен това осъжда нарастващите случаи на дискриминация, престъпления от омраза и насилие срещу ЛГБТИК лица; изисква от Комисията да гарантира подходящи последващи действия във връзка със стратегията;
63. осъжда продължаващите и постоянни враждебни реакции срещу правата на жените в някои държави членки, по-специално Полша, Словакия, Хърватия и Литва, включително срещу сексуалното и репродуктивното здраве и права; припомня, че репродуктивната принуда и отказът на извършване на безопасни и законни аборти също са форма на насилие, основано на пола; подчертава факта, че ЕСПЧ многократно е постановявал, че рестриктивните закони за абортите и неприлагането на законодателството нарушават човешките права на жените и момичетата и тяхната телесна автономност; осъжда липсата на достъп до аборт за жени в много държави, както и смъртните случаи на най-малко четири жени в Полша поради прилагането на разпоредби, забраняващи абортите при почти всички обстоятелства; настоятелно призовава държавите членки да предприемат ефективни мерки за отстраняване на подобни съществуващи нарушения на

---

²¹ COM(2022)0105.

правата на човека и правата на жените и да въведат необходимите механизми за предотвратяване на тяхното възникване в бъдеще; призовава Комисията да счита абортът за основно право, да премахне всички пречки пред достъпа до него и да гарантира, че той се извършва в системите на общественото здравеопазване, както и да постави по-голям акцент върху сексуалното и репродуктивното здраве и права в годишните си доклади относно принципите на правовата държава;

64. остро осъжда дискриминацията и сегрегацията на жените от ромски произход в здравните заведения за бременност и майчинство; приветства факта, че Чехия прие закон за обезщетенията за жертвите на принудителна и незаконна стерилизация, и отбелязва, че словашкото правителство направи стъпка напред като се извини през 2021 г., но за момента не е предложен закон за обезщетенията; счита, че правото на достъп до здравеопазване, по-специално до сексуално и репродуктивно здраве, е основно право на жените, което следва да бъде засилено и в никакъв случай не следва да бъде ограничавано или отнемано;
65. призовава всички държави членки да зачитат телесната автономност на всички хора, по-специално чрез забрана на гениталното осакатяване на интерсексуални лица, т.нар. практики на „терапия за преобразуване“ и принудителната стерилизация на транссексуалните лица като предварително условие за правно признаване на пола; отново заявява, че законите за признаване на пола следва да бъдат приети в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека, като по този начин признаването на пола стане достъпно, финансово приемливо, административно, бързо и основано на самоопределение;
66. подчертава необходимостта от признаване на всички партньорства за целите на свободата на движение, включително за партньори на граждани на ЕС, които не са граждани на ЕС; изразява тревога от продължаващото неприлагане на решението на Съда на ЕС по дело № C-673/16 — *Коман Хамилтън*, в което се признава, че понятието „съпруг/съпруга“ включва съпрузите от един и същи пол съгласно законодателството на ЕС в областта на свободата на движение; посочва подаването на жалба до Комисията във връзка с идентично румънско дело (*A.B. и K.V. срещу Румъния* — жалба № 17816/21); подчертава, че бездействието на Комисията е довело до това ищците Коман и Хамилтън да сезират Европейския съд по правата на човека в опит да си осигурят правна защита (*Коман и други срещу Румъния* — жалба № 2663/21); отново призовава Комисията да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения във връзка с делото „Коман Хамилтън“;
67. приветства ангажимента на Комисията да публикува през 2022 г. предложение за регламент относно взаимното признаване на произхода между държавите членки, който ще има за цел да създаде правна сигурност за семействата на дъгата в целия ЕС;
68. подчертава обезпокоителното нарастване на насилието, основано на пола, и домашното насилие по време на пандемията от COVID-19; приветства бързата реакция от страна на някои национални, регионални и местни правителства за въвеждане на мерки за подпомагане на жертвите на домашно насилие, като например увеличаване на броя на телефонните линии за помощ и обмен на

информация и въвеждане на схеми за кодова дума в аптеките, импровизирани центрове за консултации в магазините за хранителни стоки или скрити приложения за улесняване на съобщаването за домашно насилие и малтретиране; посочва обаче общата липса на подслон или други възможности за безопасно настаняване на жертвите; поради това настоятелно призовава държавите членки да отпуснат подходящо финансиране за съществуващите приюти, за да им помогнат да увеличат капацитета си, както и да улеснят създаването на допълнителни приюти и безопасни жилища за оцелелите лица, включително за придружаващите ги малолетни и непълнолетни лица; освен това призовава държавите членки да гарантират, че услугите за оцелелите лица се считат за съществени и остават отворени и се допълват от подходящо и специализирано обучение за полицейските сили, както и от целенасочени ответни действия в областта на правосъдието с цел повишаване на готовността за бъдещето;

69. изразява съжаление от засилените враждебни реакции срещу правата на жените и момичетата, като някои държави членки се опитват да ограничат сексуалното и репродуктивното здраве и права, използвайки пандемията от COVID-19 като претекст за ограничаване на достъпа до аборти, контрацептиви и гинекологични услуги; подчертава факта, че в някои държави членки, независимо от пандемията, се правят опити за ограничаване на съществуващата правна защита на достъпа на жените до аборт, включително въвеждане на регресивни условия, които трябва да бъдат изпълнени, преди да бъде извършен аборт, като например задължителни и необективни консултации или периоди на изчакване; особено осъжда повече от 20-те парламентарни опита в Словакия да се ограничи достъпът до аборти през този период; категорично подчертава, че услугите, свързани със сексуалното и репродуктивното здраве и права, трябва да бъдат признати за съществени и да бъдат на разположение дори по време на извънредни ситуации в областта на здравеопазването в световен мащаб, като се има предвид естеството на тези чувствителни към времето услуги;
70. подчертава, че е важно да се гарантира, че отговорът на кризата с COVID-19 включва перспектива за равенство между половете и бюджетиране, съобразено с това равенство, както и последващите оценки на въздействието по признак пол, както е посочено в стратегията на Комисията за равенство между половете за периода 2020—2025 г.; настоятелно призовава институциите на ЕС да гарантират интегрирането на принципа на равенство между половете във всички политики и действия на ЕС;

Свободи

71. припомня, че е важно да се подкрепя свободата, плурализмът и независимостта на медиите, гарантирането на прозрачност на собствеността върху медиите и регулирането на концентрацията на пазара, както и осигуряването на защита на журналистите; счита, че са крайно необходими обвързващи правила на равнището на ЕС, които осигуряват стабилна и последователна защита на независимите медии и журналисти срещу злонамерени съдебни дела, целящи да ги заглушат или сплашат в ЕС, за да се спомогне за слагане на край на тези злоупотреби; призовава Комисията да увеличи усилията си в тази връзка, включително да предложи обвързващи мерки и да защитава и насърчава финансирането на

разследващата журналистика;

72. осъжда използването на стратегически съдебни производства срещу участието на обществеността, които се използват за заглушаване и сплашване на защитници на правата на човека, включително на ЛГБТИ, критикуващи нарушенията на правата на човека; подчертава, че стратегическите съдебни производства срещу участието на обществеността са само една от заплахите за свободните и плуралистични медии, като другите включват търговски натиск и императиви, политически натиск, журналистическа автоцензура по въпроси, бъдещи особени противоречия, несигурност на професионалното развитие и голямо работно натоварване на журналистите, натиск върху тях за поддържане на достъп до елитни източници чрез безкритично съобщаване и лишаване от възможност за професионално развитие, ако нарушават мълчаливите и възприети схващания за правилната „линия на поведение“ по особено спорни въпроси, по-специално относно външната политика; призовава държавите членки да защитават и развиват независим, плуралистичен и свободен медиен сектор; осъжда в тази връзка всички мерки, насочени към заглушаване на критичните медии и подкопаване на свободата и плурализма на медиите; подчертава спешната необходимост от борба с всички стратегически съдебни производства срещу участието на обществеността; приветства неотдавнашната инициатива на Комисията да издаде препоръка относно гарантирането на защитата, безопасността и овластяването на журналистите в Европейския съюз; призовава Комисията незабавно да представи конкретни резултати във връзка със Законодателния акт за свободата на медиите;
73. изразява загриженост относно докладите, че органите на някои държави членки са използвали шпионския софтуер Pegasus за политически или други неоправдани цели, за да шпионират журналисти, политици, адвокати, представители на гражданското общество и други лица в нарушение на правото на ЕС и на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС и Хартата на основните права; изразява загриженост във връзка с използването на софтуера Pegasus срещу журналисти, активисти за правата на човека, опозиционери и адвокати в ЕС и извън него; припомня, че Pegasus е само един от многото примери за програми, с които държавните органи злоупотребяват, за да осъществяват незаконно масово наблюдение на невинни граждани; приветства създаването на анкетна комисия на Европейския парламент относно софтуера Pegasus, която ще разследва предполагаемата злоупотреба с инструментите за наблюдение и обхвата на предполагаемите нарушения на правата и свободите, залегнали в член 2 от ДЕС и Хартата на основните права, и ще предоставя гаранции и препоръки;
74. подчертава, че кампаниите за оклеветяване срещу ЛГБТИК лицата и гражданското общество като цяло са по-широко разпространени в държавите членки, в които свободата на медиите е подложена на атаки; решително осъжда продължаващите кампании за оклеветяване в обществените медии срещу съдии, журналисти и политици, критикуващи настоящото правителство, включително стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, образувани от правителствени агенции, правителствени служители, държавни дружества или лица, които са тясно свързани с правителствените коалиции в Европа; настоятелно призовава Комисията да използва всички законодателни и изпълнителни инструменти, с които разполага,

за да предотврати извършването на тези сплашващи действия, които застрашават свободата на изразяване; призовава Комисията, в сътрудничество с журналистическите организации, да наблюдават и докладват за нападения срещу журналисти, както и за съдебни дела, целящи да заглушат или сплашват независимите медии, и да гарантират достъп до подходящи правни средства за защита;

75. изразява съжаление относно факта, че безопасността на журналистите не е всеобщо гарантирана; подчертава значението на медийния плурализъм и необходимостта журналистите да се защитават от заплахи и нападения, за да се предотврати автоцензурата и да се гарантират свободата на изразяване на мнение и правото на информация и да се защити журналистическата професия; призовава Комисията да подобри инструментите за оценка на мерките, предприети от правителствата, които могат да подкопаят свободата на информация и плурализма;
76. осъжда нападенията, задържанятия и насилието срещу журналисти по време на протести, при които журналистите са били възпрепятствани да отразяват и по този начин просто да вършат работата си; изразява дълбока загриженост относно случаите на полицейско насилие по време на протести, особено срещу журналисти, и призовава за поемане на отговорност за тези действия; призовава Комисията и държавите членки да гарантират безопасността и защитата на журналистите, особено по време на протести;
77. подчертава, че съгласно международното право в областта на правата на човека определени ограничения могат да бъдат законно наложени на правото на свобода на мирни събрания с цел защита на общественото здраве или други законни интереси, но те трябва да бъдат предвидени в закон и да бъдат необходими и пропорционални на конкретна цел; изразява дълбока загриженост във връзка с някои общи забрани на протестите, както и с някои забрани и ограничения на протестите, наложени по време на пандемията от COVID-19, докато други публични събирания от подобен мащаб са останали незасегнати, както и с използването на сила срещу мирни протестиращи; изразява загриженост във връзка с факта, че държавите членки имат различни прагове за използването на сила и оръжия от правоприлагащите органи за поддържане на обществения ред; призовава държавите членки да защитават основните права, когато приемат ограничителни мерки и закони по отношение на свободата на изразяване на мнение, на събранията и на сдружаване, и да създадат среда, в която критиката е част от здравословен дебат по всеки въпрос от обществено значение;
78. изразява дълбока загриженост от нападенията, тормоза, насилието и заплахите срещу журналисти, защитници на правата на човека и други лица, които изобличават външна намеса и кампании за дезинформация; настоятелно призовава държавите членки, в контекста на бързо нарастващата дезинформация, хаос и политическа пропаганда, да включат целенасочени и съобразени с възрастта дейности в своите учебни програми, насочени към развитието на критично мислене, медийна грамотност и цифрови умения; призовава да се обърне по-голямо внимание на гражданското образование с акцент върху основните права, демокрацията и участието в обществените дела;

79. отбелязва, че позициите на няколко държави членки в международните класации за свобода на печата са се влошили; подчертава незаменимата роля на обществените медии и изтъква същественото значение на това да се гарантира и поддържа тяхната независимост от политическа намеса; категорично осъжда заплахите за свободата на медиите, включително тормоза и нападенията, насочени към журналисти и лица, сигнализиращи за нередности, пренебрегването на тяхната правна защита, както и овладяването на медии или политически мотивираните действия в медийния сектор;
80. изразява дълбока загриженост във връзка с продължаващото влошаване на свободата на медиите в Унгария, Полша и Словения и различните реформи, въведени от управляващите коалиции с цел намаляване на многообразието и заглушаване на критичните гласове в медиите; изразява загриженост и от липсата на прозрачен и ясен набор от принципи за разпределяне на рекламата между медиите от страна на националните, регионалните и местните власти в някои държави членки; изразява дълбоко съжаление за влошаването на икономическото положение на медиите по време на пандемията от COVID-19 и счита, че следва да се предприемат конкретни мерки за облекчаване на нейното въздействие върху медиите;
81. изразява загриженост относно създаването на контролирани от правителството органи, които контролират голяма част от медийното пространство, и вземат за заложенници обществени медии за обслужване на партийни интереси; припомня, че когато собствеността върху медиите остава силно концентрирана, независимо дали в правителствени или частни ръце, това създава значителен риск за многообразието от информация и гледни точки, представени в медийното съдържание; припомня, че свободата на изразяване на мнение и свободата на информация, включително свободата на артистично изразяване, и свободата на медиите са от основно значение за демокрацията и принципите на правовата държава, и настоятелно призовава държавите членки да гарантират независимостта на своите медийни органи; припомня, че правото на търсене, получаване и разпространяване на информация и идеи в устна, писмена или печатна форма, под формата на изкуство или чрез други средства за масово осведомяване е елемент от свободата на артистичното изразяване;
82. призовава Комисията да гарантира правилното прилагане на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги, като обърне специално внимание на независимостта на медийните регулатори, прозрачността на собствеността върху медиите и медийната грамотност; призовава Комисията да използва ефективно производствата за установяване на неизпълнение на задължения в случаите, когато държавите членки прилагат посочените разпоредби неправилно или непълно;
83. отбелязва, че някои мерки, предприети от държавите членки в отговор на COVID-19, са имали сериозно въздействие върху правото на неприкосновеност на личния живот и защита на данните, че не са били проведени пълни консултации с органите за защита на данните, че необходимостта и пропорционалността невинаги са били ясни и че в много случаи е липсвало солидно правно основание и не е извършена подходяща оценка; призовава Комисията, Европейския надзорен

орган по защита на данните и Европейския комитет по защита на данните да направят незабавна оценка на ситуацията;

84. изразява дълбока загриженост относно слабото и неравномерно прилагане на Общия регламент относно защитата на данните²², което носи риск регламентът да стане неефективен и да не осигури действителна защита на гражданите на ЕС; изразява съжаление от факта, че Комисията пренебрегна призива на Парламента за започване на производство за установяване на неизпълнение на задължения срещу Ирландия за неправилно прилагане на регламента;
85. изразява загриженост във връзка с вътрешните насоки на Комисията относно управлението на документи и архивите, които се основават на погрешно тълкуване на Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно достъпа до документи²³, както и във връзка с изключването на текстовите съобщения от обхвата на правилата за достъп до документи, което е определено като „лошо администриране“ от страна на Европейския омбудсман; изразява съжаление от факта, че някои държави членки са възпрепятствали ефективното упражняване на правото на гражданите на достъп до документи, като ненужно са забавили или дори премахнали сроковете за подаване на заявления за достъп до документи; подчертава, че това е довело не само до липса на доверие сред гражданите на ЕС в органите, но и до подкопаване на медийния плурализъм в Съюза;

Положението и нарушенията на основните права по външните граници на ЕС

86. подчертава, че спасяването на човешки животи е правно задължение съгласно международното право и законодателството на ЕС; решително осъжда откритите от някои държави членки наказателни производства срещу организации на гражданското общество и отделни лица на основание, че са предоставяли хуманитарна помощ на мигранти; призовава държавите членки да гарантират, че отделните лица и организациите на гражданското общество, които помагат на мигранти по хуманитарни причини, няма да бъдат преследвани;
87. осъжда факта, че някои държави членки са приели закони, политики и практики, които уронват ефективната защита на човешките права на бежанците, търсещите убежище лица и мигрантите, пристигащи по суша и по море; призовава Комисията и държавите членки да поставят човешките права на мигрантите, търсещите убежище лица и бежанците, както и принципа за споделяне на отговорността, в центъра на своите политики за миграция и предоставяне на убежище;
88. решително осъжда случаите на отблъскване, нарушаване на основните права и насилие по външните граници на ЕС по отношение на мигранти, бежанци и лица, търсещи убежище, за които съобщават институции като Международната

---

²² Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни, ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1.

²³ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията, ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

организация по миграция²⁴, както и криминализирането на хуманитарни работници и активисти и използването на средства от ЕС, които непропорционално са послужили за изграждане на затворени съоръжения и укрепване на външните граници; призовава Комисията и държавите членки да създадат пълноценна система за мониторинг на основните права, която да разследва всички твърдения за отблъскване и нарушения на основните права и да повиши прозрачността на мерките, предприети по външните граници, както призовава Агенцията на ЕС за основните права²⁵; призовава Комисията да започне производства за установяване на неизпълнение на задължения, когато има признаци за отблъскване и насилие;

89. изразява дълбоката си загриженост във връзка с публикуваната информация относно Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), като признава нейното участие и знание за случаи на отблъскване; призовава Frontex да приложи член 46 от своя регламент²⁶ и да спре всички операции в държавите членки, в които се наблюдават такива случаи, и да осигури пълна прозрачност и отчетност на оперативните дейности на организацията; призовава Комисията да проучи и да предприеме необходимите мерки, за да сложи край на тези практики във Frontex;
90. призовава държавите членки да въведат подходящи процедури, за да гарантират, че лицата биват изслушвани, преди да бъдат върнати в съседна държава членка, и да ги уведомяват официално за взетото решение; осъжда факта, че мигрантите и лицата, търсещи убежище, задържани след преминаване на вътрешна или външна граница на ЕС, не се изслушват систематично, преди да бъдат върнати обратно в съседна държава членка, нито пък биват системно уведомявани за това; припомня задължението на държавите членки ефективно да гарантират правото на справедлив съдебен процес и правото на равенство пред закона за всички хора;
91. изразява дълбока загриженост относно непридружените непълнолетни лица, пресичащи външните граници на ЕС, по-специално източните и южните граници, и призовава държавите членки да обърнат специално внимание на положението с тези лица на тези гранични пунктове;
92. изразява загриженост относно все по-широкото използване на технологии по границите, някои от които могат да бъдат с голяма степен на намеса. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да създадат независими механизми за наблюдение на границите, които следва да обхващат и мониторинг на дейностите по наблюдение на границите, и да гарантират спазването на основните права;

Престъпления от омраза и реч на омразата

93. изразява загриженост относно увеличаването на речта на омразата и кампаниите

---

²⁴ Международна организация по миграция, „IOM calls for end to pushbacks and violence against migrants at EU external borders“ („МОМ призовава за прекратяване на отблъскването и насилието срещу мигранти по външните граници на ЕС“), 9 февруари 2021 г.

²⁵ Агенция на Европейския съюз за основните права, *Доклад за основните права*, април 2021 г.

²⁶ Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана, ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1.

за оклеветяване в държавите членки, които често са извършвани от високопоставени държавни служители или водещи политици и са насочени конкретно към медиите, НПО и определени социални групи или малцинства, като например ЛГБТИК лицата; подчертава, че въздействието им върху гражданското пространство е неоспоримо, което създава опасна среда за гражданското общество и защитниците на правата на човека; изразява тревога във връзка с многобройните примери за нападения над свързани с ЛГБТИК офиси и служители в няколко държави членки само през 2021 г.;

94. осъжда всички видове престъпления от омраза, изказвания, проповядващи вражда и омраза, и обвинения, лишени от основание или направени недобросъвестно, както офлайн, така и онлайн, породени от дискриминация въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация; изразява загриженост относно престъпленията от омраза и престъпленията за подтикване към дискриминация или насилие, които се разпространиха в голяма степен по време на пандемията от COVID-19 и доведоха до стигматизация на някои особено уязвими лица; припомня, че расизмът и ксенофобията са престъпления, а не мнения;
95. приветства предложението на Комисията за решение на Съвета за разширяване на списъка на престъпленията в ЕС, така че да включва словото на омразата и престъпленията от омраза, и призовава Съвета да работи старателно за единодушното му приемане; припомня необходимостта Комисията и държавите членки да работят в сътрудничество с интернет дружествата, за да се осигурят подходящи гаранции и цялостно да се приложи Кодексът на поведение за противодействие на незаконните изказвания онлайн, пораждащи омраза;

Опазване на околната среда

96. подчертава, че съгласно член 37 от Хартата на основните права в политиките на Съюза трябва да бъдат включени мерки за постигане на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на нейното качество;
97. призовава Комисията да приеме незабавно съответните законодателни инициативи и да извърши приемането на допълнително планирано законодателство в съответствие с първоначалния график; подчертава неотложната необходимост да се включат съответните екологични проблеми в процеса на вземане на решения за всички политики и инициативи; счита, че устойчивостта трябва да бъде водещ принцип на всички макроикономически политики, за да се осигури справедлив преход към екологично устойчива икономика, като същевременно се защитават и създават устойчиви работни места, за да се преодолее една от най-значимите заплахи, пред които човечеството някога се е изправяло;
98. призовава за прилагане в рамките на целия ЕС на Орхуската конвенция, която свързва екологичните права и правата на човека; подчертава, че нанасянето на щети на околната среда и непредоставянето от страна на някои публични органи

на информация относно сериозни екологични рискове, на които са изложени хората, може да имат тежки и вредни последици за тях; призовава за защита на журналистите, активистите, неправителствените организации, защитниците на правата, лицата, сигнализиращи за нередности, и обществените пазители, работещи в тези области;

○

○ ○

99. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

ПОЗИЦИЯ НА МАЛЦИНСТВОТО

Автор: Николаус Фест (ID).

Окончателният вариант на доклада представя положението с основните права в ЕС, което не отразява действителността.

Съгласно настоящия доклад Съюзът е в ситуация на патологична криза. Той е описан като място, опасно за ЛГБТ лицата, расистко към ромите и неприветливо към мигрантите.

Истината е друга: въпреки някои единични случаи, които могат да се считат за физиологични в една сложна и разнообразна система като ЕС, цялостното положение с основните права е сравнително добро.

Държавите членки разполагат с достатъчно механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване, за да гарантират спазването на основните права и законодателството на всяка една от тях предоставя предпазни мерки за защита на тези права.

Идеологическата мантра, че ЕС се намира в извънредно положение, и непрекъснатото създаване на нови определения на категории, които се нуждаят от специална защита от страна на законодателя, водят до допълнителна ненужна законодателна тежест и непропорционална намеса на Съюза в националните компетенции, на което ние се противопоставяме.

Съответните германски примери за нарушения на основни права в първоначалната версия на г-н Фест не са сметени за заслужаващи да бъдат разгледани и са заличени, което показва, че подходът на мнозинството към положението с основните права е чисто идеологически и не се основава на факти.

21.4.2022 г.

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПЕТИЦИИ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно положението с основните права в Европейския съюз — годишен доклад за периода 2020—2021 г.
(2021/2186(INI))

Докладчик по становище: Марио Фуроре

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по петиции приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. изразява загриженост относно броя на петициите, в които се посочват случаи на дискриминация, и особено дискриминация срещу хора с увреждания, нарушения на техните права на работници и социални права, правото на достъпно работно място и независим живот; в този контекст подчертава, че дискриминацията остава една от най-сериозните и неприемливи заплахи за основните права и че тя няма място в която и да е област на живота; припомня, че ЕС се гради на многообразие, плурализъм, толерантност и недискриминация; подчертава, че дискриминацията подкопава човешкото достойнство, възможностите за живот, просперитета, благосъстоянието и често безопасността; изразява съжаление поради факта, че предложението на Комисията за Директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (COM(2008)0426) (хоризонталната Директива за борба с дискриминацията) остава блокирано в Съвета, и призовава Комисията да деблокира това положение, като предложи ново антидискриминационно законодателство, без да занижава стандартите, ако Съветът не одобри текста в проекта му от 2008 г.; призовава държавите членки да действат ефективно при всеки случай на твърдение за дискриминация и да го решават, като укрепват своите правни системи, както и ги призовава да приемат по-строги мерки в съответствие с правото на ЕС и международните стандарти в областта на правата на човека, за да се гарантира най-високо равнище на защита; подчертава необходимостта от целенасочени усилия на равнището на ЕС и на национално равнище за справяне с нарушенията на правата на хората с увреждания;
2. приветства факта, че вследствие на препоръките на Парламента Комисията прие амбициозна стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021 – 2030 г.; отново потвърждава основното значение на прилагането на предложените

мерки и по-нататъшното разработване на национални мерки, за да се гарантира, че хората с увреждания не са в неравностойно положение и не са дискриминирани по отношение на заетостта, образованието и социалното приобщаване; счита, че е от първостепенно значение да се засилят действията, насочени към премахване на всички пречки пред пълноценното и равноправно участие на хората с увреждания в обществото с цел пълно зачитане на техните основни права; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че всички мерки за прилагане на Стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021 – 2030 г. на национално равнище и на равнището на ЕС са в пълно съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;

3. призовава държавите членки да гарантират ефективното прилагане на практика на Директива 2000/43/ЕО на Съвета относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (Директивата за расовото равенство) и да осигурят ефективното прилагане на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право (Рамково решение относно расизма и ксенофобията) с цел борба с продължаващата афрофобия, антиромските нагласи, антисемитизма и ислямфобията; отбелязва, че държавите членки следва да представят или да преразгледат националните стратегии за интеграция, за да гарантират, че всички хора, независимо от своите раса, етническа принадлежност, религия, пол или какъвто и да е друг статут, имат право да участват активно в социалния, икономическия, политическия и културния живот; остро критикува факта, че някои държави членки не са транспонирали изцяло и правилно в националното си законодателство Рамковото решение относно расизма и ксенофобията; изразява съжаление, че разпоредбите на Директивата за расовото равенство все още не се прилагат правилно във всички държави членки;
4. изразява съжаление относно факта, че все още е налице недостатъчно прилагане на основните права на жените в Европа; изразява дълбока загриженост във връзка с увеличаването на реакционните тенденции, насочени към жените; отново заявява твърдата си позиция относно гарантирането на равенството между половете и защитата на правата на жените, включително правата в областта на сексуалното и репродуктивното здраве; изразява загриженост относно броя на петициите, в които се посочват случаи на дискриминация, основана на пола, по-специално относно мерките, които оказват въздействие върху правата на жените, например правата на аборт, и относно насилието срещу жени и момичета; призовава Комисията спешно да предприеме по-нататъшни действия за защита на правата на жените и по-специално да приложи Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул) на европейско равнище чрез подходящо законодателство; призовава държавите членки, които все още не са ратифицирали конвенцията, да го направят без по-нататъшно забавяне; изразява съжаление, че по време на пандемията случаите на насилие срещу жени и момичета, както и други форми на насилие, основано на пола, са се увеличили в тревожна степен; изразява сериозна загриженост относно правните актове, приети в някои държави членки, които отслабват правата на жените и равенството между половете; приветства предложението на Комисията за директива относно борбата с насилието над жени

и домашното насилие и призовава то да бъде подобро, за да обхване по подходящ начин всички форми на насилие, основано на пола; отново призовава Комисията да добави насилието, основано на пола, към списъка на престъпленията в ЕС;

5. подчертава значението на висшия интерес на детето, включително при трансгранични семейни спорове; подчертава значението на тясното сътрудничество и ефикасната комуникация между различните национални и местни органи, участващи в производства за упражняване на родителски права върху детето; призовава държавите членки да приемат системи за недискриминационно наблюдение и оценка при свързани с деца случаи, за да се гарантира пълно зачитане на основните права на детето, по-специално на принципа на висшия интерес на детето; призовава държавите членки да зачитат правото на децата да виждат родителите си въпреки ограничителните мерки, вземани от държавите членки при извънредни обстоятелства, например пандемията, доколкото това не застрашава тяхната безопасност и здраве;
6. отбелязва, че ЕС и неговите държави членки следва да се борят ефективно срещу дискриминационни или насилствени поведения или реакции срещу посещаването на училище и участието на деца от малцинствата, особено на деца мигранти и бежанци и деца от ромски произход, както чрез правоприлагане, така и чрез насърчаване на взаимното разбирателство и социалното сближаване; призовава държавите членки да предприемат структурни мерки по отношение на зачитането на многообразието, межкултурното разбирателство и правата на човека, включително правата на децата, в стандартните учебни програми;
7. счита, че ЛГБТИК лицата са изправени пред най-големите предизвикателства, що се отнася до основните права, и по-специално правото на недискриминация; изразява дълбока загриженост във връзка с резултатите от проучването на Агенцията на Европейския съюз за основните права относно начина, по който ЛГБТИК лицата упражняват правата на човека и основните права, съгласно които през последните години се наблюдава „слаб напредък, ако изобщо има такъв“; изразява съжаление относно значителните различия между държавите членки по тези въпроси; подчертава, че правото на един човек да се самоопределя по отношение на своя пол, сексуална ориентация или полова идентичност е ненарушимо; изразява съжаление, че правото на ЕС защитава ЛГБТИК лицата от дискриминация въз основа на сексуална ориентация само в областта на заетостта; подчертава, че въпреки постигнатия през последните години напредък по отношение на социалното приемане на ЛГБТИК лицата, положението на тези лица в ЕС продължава да бъде критично, тъй като те продължават да са обект на дискриминация във всички области на живота, включително словесни и физически нападения, които остават до голяма степен невидими поради страх от отрицателни последици; изразява дълбоко безпокойство от враждебните реакции срещу правата и нагласите към ЛГБТИК лица, както и от рязкото увеличаване на словото на омразата често от страна на обществени фигури; решително осъжда анти-ЛГБТИК реториката и обявяването на „свободни от ЛГБТ лица зони“ или „свободни от ЛГБТ идеология зони“;
8. изразява загриженост във връзка с факта, че картата „Rainbow Europe“ за 2021 г. –

годишният инструмент за сравнителен анализ, изготвен от ILGA-Europe (европейският регион на Международната асоциация на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица), подчерта почти пълната стагнация по отношение на правата на човека на ЛГБТИК лицата, по-специално по отношение на признаването на ЛГБТИК лицата в семейното законодателство в Европа; изразява съжаление относно дискриминацията, пред която все още са изправени семействата на дъгата и техните деца в ЕС, включително лишаването от правата им въз основа на сексуалната им ориентация, полова идентичност или полови белези на родителите или партньорите при упражняване на основното право на свободно движение в рамките на ЕС; приветства знаковото решение на Съда на Европейския съюз по делото Coman от юни 2018 г., в което внимателно е пояснено, че терминът „съпруг/съпруга“ по смисъла на разпоредбите на правото на ЕС относно свободата на пребиваване на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства включва и съпрузите от същия пол; настоятелно призовава държавите членки, които не признават еднополовите партньорства или бракове, да изменят националните си закони по такъв начин, че да осигурят правна рамка за гарантиране на правилното прилагане на решението на Съда на ЕС; настоятелно призовава Комисията незабавно да направи ново предложение за законодателство на ЕС относно взаимното признаване на родителството;

9. изразява твърдо убеждение, че Комисията трябва да подобри цялостния си подход за отстояване на основните права на бежанците, лицата, търсещи убежище, и мигрантите; подчертава, че те са една от най-уязвимите групи в обществото и основните им потребности трябва да бъдат удовлетворени; изразява дълбоко съжаление, че отблъскванията чрез всякакви средства се превърнаха в норма в няколко държави членки; отново изтъква спешната необходимост от изграждане на справедлива, ефективна и хуманна политика в областта на убежището в ЕС и настоятелно призовава Комисията да увеличи усилията си в тази посока;
10. призовава Комисията да гарантира, че е осигурена достойна система за приемане и настаняване на бежанците, мигрантите и лицата, търсещи убежище, с което да бъде спазен принципът на зачитане на човешкото достойнство, както и пълно зачитане на техните основни права; призовава държавите членки и Комисията да си сътрудничат, за да гарантират достатъчна защита на основните права на търсещите убежище лица;
11. изразява дълбоката си загриженост относно набора от временни мерки, приети от Комисията за справяне с извънредната ситуация по външната граница на ЕС с Беларус, които имплицитно подкрепят настоящата практика на отблъскване по границите на ЕС, като по този начин търсещите убежище лица остават без достъп до закрила;
12. отбелязва със загриженост, че продължаващите неравенства и липсата на успешни политики за предоставяне на основна инфраструктура и услуги са увеличили различията между ромските общности и населението като цяло, включително в областта на образованието, и са довели до влошаване на условията за ромите в ключови области като заетостта, здравеопазването и жилищното настаняване; изразява съжаление, че първата рамка на ЕС за национални стратегии за

интегриране на ромите почти не е постигнала напредък; призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за гарантиране на пълно равенство, приобщаване и участие на ромите както на равнището на ЕС, така и на национално равнище;

13. подчертава, че е необходим по-голям напредък по отношение на защитата на основните права на бежанците, особено с оглед на променящите се движения на мигранти; в този контекст настоятелно призовава Комисията да разработи още подходи, с които да се гарантира спазването на основните права;
14. настоятелно призовава Комисията, предвид увеличаването на броя на случаите на дискриминация на различно основание, и по-специално въз основа на пола, сексуалната ориентация и половата идентичност на едно лице, да гарантира, че Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) се отстоява и спазва, като използва всички налични правни инструменти; призовава Комисията и Европейската агенция за основните права да работят заедно за повишаване на осведомеността по този проблем, за да се гарантира равенство за всички граждани на ЕС;
15. счита, че следва да се обръща специално внимание на принципа за недопускане на дискриминация, заложен в член 21 от Хартата, и подчертава, че тази разпоредба трябва надлежно да се спазва; призовава следователно Комисията да разработи допълнително строг механизъм за редовна оценка на положението с основните права, и по-специално с правото на недискриминация, тъй като това е едно от най-често нарушаваните права;
16. призовава за пълно прилагане на законодателството и за по-строги санкции срещу всякаква дискриминация, основана на раса, етнически или социален произход, религия или убеждения, принадлежност към национално малцинство, увреждане, възраст, пол, проявление на пола, полова идентичност, сексуална ориентация, полови характеристики, статут на пребиваване или здравословно състояние;
17. подчертава, че пандемията от COVID-19 показва сериозни пропуски в капацитета и готовността на системите за здравеопазване, образование, заетост и социална закрила на държавите членки; изразява твърдо убеждение, че държавите членки трябва значително да подобрят своите системи за здравеопазване, социално обслужване и социално подпомагане, за да гарантират, че предоставят пълна подкрепа на всички, и по-специално на тези, които са по-уязвими, дори по време на криза, като по този начин защитават по подходящ начин здравето и икономическите и социалните права на всички; отбелязва нарастващия брой отнасящи се до здравето петиции, свързани, наред с другото, с разпространението на пандемията от COVID-19 през последните две години, което засяга достъпа до здравни грижи, особено за пациенти с хронични заболявания; подчертава високото равнище на коморбидности при COVID-19 сред пациентите с хронични заболявания; припомня критичното положение на пациентите с редки заболявания в много държави членки, включително пациентите с миалгичен енцефаломиелит/синдром на хроничната умора (ME/CXY), които не получават диагноза, подходящо лечение и медицински грижи;

18. подчертава, че приетите от много държави членки мерки във връзка с пандемията от COVID-19 са засегнали гарантираните от правния ред на Съюза права и свободи, като например свободата на движение на хора, включително пътуването, работата и обучението в рамките на ЕС и вътре в държавите, особено в ранните фази на пандемията от COVID-19 за хиляди мобилни, включително сезонни и трансгранични, работници в целия Съюз, свободата на изразяване и на информацията, както и правото на неприкосновеност на личния живот, на защита на данните, по-специално във връзка с общественото здравеопазване и предприетите за неговото опазване мерки; подчертава, че предприетите за овладяване на пандемията мерки трябва да се базират на основан на правата подход, да бъдат необходими, основани на правото, ограничени във времето и пропорционални, осигуряващи пълно съответствие с правилата и принципите на Хартата;
19. отбелязва, че ограниченията, наложени за справяне с пандемията, са затруднили също и работата на гражданското общество; подчертава, че организациите на гражданското общество изпълняват важна роля за подпомагането на жертвите на нарушения на основните права, както и за повишаването на осведомеността и превенцията; призовава Комисията и държавите членки да предоставят подкрепа на гражданското общество и да приемат мерки, които да улесняват тяхната работа;
20. подчертава, че спешността на извънредната ситуация не трябва да бъде оправдание за заобикаляне на демократичните принципи на законодателния процес; призовава държавите членки да гарантират, че всички извънредни мерки, предприети в извънредни ситуации, са прозрачни и включват засегнатите лица, както и да гарантират, че всички извънредни мерки са необходими, строго пропорционални и въведени само за необходимото време; призовава Комисията да продължи да наблюдава и оценява въведените извънредни мерки за справяне с пандемията в светлината на основополагащите ценности на ЕС, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз, включително основните права, върховенството на закона и демокрацията; счита, че Комисията трябва изцяло и прозрачно да осведомява обществеността за резултатите от всички свои оценки на спешните мерки, приети от държавите членки по време на пандемията;
21. отбелязва със съжаление големия брой петиции, свързани с приетите от множество държави членки в резултат на пандемията извънредни мерки за налагане на карантина и които може да са ограничили правата и свободите на гражданите, като например свободата на изразяване и на информацията, свободата на събранията и сдруженията, както и свободата на движение и на пребиваване; призовава следователно Комисията и държавите членки да се справят ефективно със свързаната с COVID-19 дискриминация, с изказванията, проповядващи вражда и омраза, и с расизма срещу малцинствените етническите групи, мигрантите и бежанците или срещу хората с мигрантски произход;
22. отново заявява, че всеки има право на образование, както е заложено в член 14 от Хартата, и подчертава, че това право трябва да бъде гарантирано при всички обстоятелства и за всяко дете, включително за деца от уязвими групи и групи в неравностойно положение; изразява загриженост относно въздействието, което

затварянето на училища по време на пандемията от COVID-19 може да окаже върху психичното здраве и бъдещето на децата; призовава държавите членки да гарантират еднакво и качествено образование за всички деца дори по време на криза като пандемията; насърчава държавите членки да обменят най-добри практики в това отношение;

23. подчертава, че поради спешните мерки, приети в много държави членки, физическият достъп до лекари и здравни услуги, включително болници, е бил ограничен, неспешни медицински лечения, включително хирургически интервенции, често са били отлагани, броят на хоспитализираните пациенти с ракови заболявания е спаднал рязко; призовава държавите членки да зачитат правото на здравеопазване на всички хора;
24. подчертава, че затварянето на образователните институции във всички държави членки е довело до безпрецедентен преход към онлайн обучение, въпреки че образователните системи не разполагат с цифрова инфраструктура, по-малко от 40% от преподавателите са готови да използват цифрови технологии в преподаването,¹ а много домакинства с ниски доходи нямат достъп до компютри; призовава държавите членки да зачитат правото на образование и да не дискриминират децата от домакинства с ниски доходи;
25. подчертава, че ограничителните мерки в държавите членки също са засегнали дейността на съдилищата и съдебната система;
26. обръща внимание на свързаните с пандемията петиции, в които се отправя критика към ограниченията за пътуване, по-специално за двойки, живеещи в различни държави, както и петициите, които повдигат въпроси, свързани с липсата на подходяща защита на работното място за работниците в уязвимо положение и проблемите при получаването на цифровия COVID сертификат на ЕС за лица, възстановили се от заразяване с COVID-19; подчертава значението на навременното разглеждане и разрешаване на всички случаи на неспазване на правото на ЕС, като се гарантира прилагането на най-високите равнища на здраве и безопасност във всички работни среди, както и на личния и семейния живот;
27. посочва многобройните получени петиции, в които се осъждат престъпления срещу околната среда, включително с трансгранични последици, свързани, наред с другото, с незаконната сеч, незаконния трафик и изхвърляне на отпадъци, трафика и унищожаването на екземпляри от дивата флора и фауна, които предизвикват влошаване на условията на биологично разнообразие и водят до повишени равнища на обезлесяване, замърсяване на почвата, водата и въздуха; подчертава спешната необходимост от укрепване на настоящата правна рамка на ЕС, която е опорочена от значителни ограничения и недостатъци, за да се гарантират най-високи равнища на защита на здравето на гражданите и на

---

¹ Организация за икономическо сътрудничество и развитие, *TALIS 2018 Results*, OECD Publishing, Париж, 2019 г. Основното проучване (Международна стандартна класификация на образованието, ниво 2) е проведено в 31 държави от ОИСР, включително 22 държави – членки на ЕС (Австрия, Белгия, България, Дания, Естония, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Малта, Нидерландия, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия и Швеция).

околната среда;

28. подчертава преамбюла на Конвенцията от Орхус относно правото на всеки човек да живее в околна среда, подходяща за неговото здраве и благосъстояние, и член 37 от Хартата, който потвърждава, че мерките за постигане на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на качеството на околната среда трябва да бъдат включени в политиките на Съюза; отбелязва сериозното увеличение на броя на петициите, свързани с околната среда, и подчертава спешната необходимост от включване на съответните екологични проблеми в процеса на вземане на решения за всички политики; припомня своята резолюция, озаглавена „Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот²“, в която се застъпва мнението, че правото на здравословна околна среда следва да бъде признато в Хартата, и призовава за действия в това отношение; отбелязва, че съдебната практика на Европейския съд по правата на човека предвижда само непряка защита на правото на здравословна околна среда чрез санкциониране само на нарушения на околната среда, които същевременно водят до нарушаване на други права на човека, които вече са признати в Европейската конвенция за правата на човека; призовава в Конвенцията да бъде призната присъщата стойност на природата и екосистемите в светлината на взаимовръзката между човешките общества и природата и да се утвърди правото на безопасна, чиста, здравословна и устойчива околна среда, както се призовава от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа в нейната препоръка от септември 2021 г.; отбелязва загрижеността на гражданите на ЕС, изразена във внесените в Парламента петиции относно увреждането и унищожаването на околната среда, в които се изискват право на живот в здравословна околна среда и достъп до правосъдие по въпроси, свързани с околната среда;
29. отново заявява, че принципите на правовата държава, свободата на медиите и ефективната борба с корупцията са в основата на нашите общества и представляват нашите основни ценности; подчертава, че въпреки това нарушенията на принципите на правовата държава и свободата на медиите, както и произтичащото от това разпространение на корупцията, продължават да съществуват в Съюза и че тези случаи дори се увеличават по време на пандемията;
30. изразява загрижеността си относно заплахата, която различните форми на пропаганда и дезинформация, включително пропагандата срещу ваксините, поражда за човешкия живот и здраве, свободата на словото, свободата на изразяване на мнение и независимостта на медиите, както и относно неблагоприятното въздействие, което те могат да окажат върху качеството на политическите дебати и участието на гражданите в демократичните общества; призовава Комисията да насърчава подобряването на медийната грамотност и да инвестира в тази област, да подкрепя активно качествена журналистика, да стимулира защитата на данните и да създаде по-прозрачна онлайн среда, като същевременно защитава медийната свобода и плюрализъм;

---

² Приети текстове, P9_TA(2021)0277.

31. изразява безпокойство относно постоянните атаки върху независимостта на съдебната власт в някои държави – членки на ЕС; изразява дълбока загриженост относно отрицателните развития в Унгария и в Полша; загрижен е относно липсата на напредък в производствата по член 7 в Съвета;
32. отново изразява съжаление относно ефективното ограничаване на приложното поле на Хартата поради ограничителното тълкуване на член 51 от нея; припомня, че очакванията на гражданите надхвърлят строгото прилагане на Хартата и че целта следва да бъде основните права да станат възможно най-ефективни; отново призовава да се разгледа възможността за разширяване на тълкуването на член 51 извън обхвата на правото на Съюза или за пълното му заличаване, както се посочва в предишни резолюции³; подчертава, че в рамките на своите територии националните парламенти са от основно значение за насърчаването и защитата на правата по Хартата; насърчава държавите членки да спазват изцяло принципите на Хартата при изготвянето на своите законодателни текстове и да гарантират, че техните национални закони спазват най-високите стандарти за защита на основните права; счита, че междупарламентарното сътрудничество между Европейския парламент и националните парламенти по въпроси, свързани с прилагането на Хартата, може да подобри нейното спазване;
33. подчертава, че използването на Хартата в съдебните зали може да допринесе за превръщането ѝ във важен документ за живота на хората; изразява съжаление, че познаването на Хартата сред практикуващите юристи на национално равнище продължава да бъде ниско⁴ и това може да допринесе за неправилно прилагане на основните права; призовава Комисията и държавите членки да засилят обучението на практикуващите юристи относно Хартата;
34. припомня, че защитата на физическите лица при обработването на личните им данни следва да бъде основно право; предупреждава, че въпреки че Общият регламент относно защитата на данните предоставя на хората начини за защита на личните им данни, чрез разширяване на неприкосновеността на личния им живот възникват нарушения на сигурността на данните, което води до нарушаване на поверителността, наличността и целостта и излага на риск или на голям риск правата и свободите на физическите лица; настоятелно призовава Комисията и Европейския надзорен орган по защита на данните да продължат усилията си за надзор върху прилагането на подходящи технически и организационни мерки от страна на отговорните органи, за да се избягват подобни нарушения на защитата на данните;
35. припомня, че свободата на словото, на изразяване на мнение и на получаване и разпространяване на информация и идеи е основно право; изразява загриженост относно създаването, разпространението и подсилването на невярна или манипулирана информация чрез използване на цифрови технологии за политически, идеологически или търговски цели; отбелязва, че подобни действия

---

³ Резолюция от 27 февруари 2014 г. относно положението с основните права в Европейския съюз през 2012 г., ОВ С 285, 29.8.2017 г., стр. 112.

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Стратегия за подобряване на прилагането на Хартата на основните права в ЕС“ (COM(2020)0711).

водят до непосредствено разрушителни последици в нашите общества и могат да имат сериозни последици за демокрацията и правата на човека; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да поставят началото на инициативи, призоваващи за многоизмерни и многостранни отговори с цел борба с дезинформацията, засилване на ролята на свободните, независими и разнообразни медии, инвестиране в медийна и цифрова грамотност, овластяване на хората и възстановяване на общественото доверие;

36. изразява загриженост във връзка с липсата на предоставяне от страна на жертвите на сведения за случаи на престъпления от омраза, което се дължи на неадекватните гаранции и неспособността на органите в държавите членки да разследват щателно и да постановяват осъдителни присъди за престъпления от омраза; призовава Съвета да пристъпи към оценка на предложението на Комисията за решение на Съвета относно престъпленията от омраза и словото на омразата и незабавно да уведоми официално Парламента за единодушното си решение;
37. приветства предложението на Комисията за междуинституционална Европейска декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие като отправна точка за насочване на европейската цифрова трансформация и водещата роля на Европа в цифровите политики; припомня, че Хартата е от времето, когато цифровата икономика не се разбираше така, както днес; следователно счита, че усилията за защита на нашите граждани в цифровата сфера са разпръснати в множество предложения, резолюции и законодателни актове; призовава за Европейска харта за цифровите права, която да защитава правата в ЕС в цифровата ера и да признава, наред с другото, достъпа до интернет като право на човека;
38. подчертава, че основните права, демокрацията и принципите на правовата държава са взаимно подсилващи се ценности, които, когато бъдат подкопани, могат да съставляват системна заплаха за Съюза; счита, че целенасоченият процес на отстъпление от принципите на правовата държава в Полша и Унгария сериозно подкопава способността на гражданите да упражняват пълноценно основните си права, заложи в Хартата; изразява загриженост относно нарастващия брой на нарушения на принципите на правовата държава и основните права в някои други държави членки;
39. изразява изключителна тревога във връзка с използването на технологии за наблюдение за подкопаване на правата на човека, както стана ясно от неотдавнашните разкрития относно скандала с NSO Pegasus, потвърждаващ шпионирането, наред с другото, на защитници на правата на човека и журналисти; подчертава първостепенното значение на приемането на по-ефективни национални и международни правила в тази област, за да се гарантира пълна защита и безопасност за организациите на гражданското общество, защитниците на правата на човека, журналистите и други лица, засегнати от кибернаблюдение и намеса.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	21.4.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 25 -: 4 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Alex Agius Saliba, Alviina Alametsä, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Emil Radev, Sira Rego, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Kosma Złotowski
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Mario Furore, Maite Pagazaurtundúa

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

25	+
NI	Mario Furore
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Stelios Kypourouopoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev
Renew	Vlad Gheorghe, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Yana Toom, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Sira Rego
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Margrete Auken, Eleonora Evi

4	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Emmanouil Fragkos, Kosma Zlotowski
NI	Francesca Donato

4	0
ID	Markus Buchheit, Gianna Gancia
PPE	Radan Kanev, Loránt Vincze

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	13.7.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 46 -: 11 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlan, Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Fernando Barrena Arza, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Jorge Buxadé Villalba, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Peter Kofod, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Yana Toom, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Bartosz Arłukowicz, Malin Björk, Gwendoline Delbos-Corfield, Cyrus Engerer, Daniel Freund, Balázs Hidvéghi, Beata Kempa, Jaak Madison, Fulvio Martusciello, Philippe Olivier, Anne-Sophie Pelletier, Rob Rooker, Róza Thun und Hohenstein, Nils Ušakovs, Tomáš Zdechovský
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Daniel Buda, Ladislav Ilčić, David Lega, Lucia Vuolo

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Bartosz Arłukowicz, Vladimír Bilčík, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, David Lega, Jeroen Lenaers, Fulvio Martusciello, Nuno Melo, Paulo Rangel, Lucia Vuolo, Javier Zarzalejos
RENEW	Abir Al-Sahlani, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein, Yana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Nils Ušakovs, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
THE LEFT	Konstantinos Arvanitis, Pernando Barrena Arza, Malin Björk, Anne-Sophie Pelletier
VERTS/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

11	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Ladislav Ilčić, Beata Kempa, Rob Rooker, Vincenzo Sofo
ID	Peter Kofod, Jaak Madison, Philippe Olivier, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Balázs Hidvéghi

1	0
PPE	Tomáš Zdechovský

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“